

accountant

NBA-magazine voor accountants en financials | nr. 3 2020

De meerwaarde van de accountant in coronatijd

Een fictief jaarverslag, twaalf jaar later

Dashboard Accountancy: laat zien wat je doet

HANZO VAN BEUSEKOM, AFM

‘De pleinwacht is een prima metafoor voor de rol van toezichthouder’

MARLIES DE VRIES OP DE STOEL / FRAUDE IN CRISISTIJD / EEN JUBILEUMDINER MET EEN OLIFANT

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

NBA

INHOUD

Colofon

ACCOUNTANT

NBA-magazine voor accountants en financials

Tiende jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
Björn Remmerswaal, redacteur
Erwin Breij, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010368,
e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

Lex van Almelo, Bert Bakker, Adrie Boxmeer,
Ronald Bruins, Wendy Groot, Rob Heinsbroek,
Arnout van Kempen, Lieuwe Koopmans,
Luc Quadackers, Peter Steeman, Henk Vlaming,
Nart Wielgaard

BEELD

De Beeldredacteur, VRHL, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010323, prijs € 100 per jaargang,
voor studerende € 50, losse nummers € 25,
prijzen inclusief btw.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie
Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18, 1720 AA
Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter,
telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2020 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

-
- 5 **Trots - Marco van der Vegte**
-
- 6 **De kwestie**
De meerwaarde van accountants in coronatijd
-
- 8 **‘Toezicht houden is balanceren’**
Interview met Hanzo van Beusekom
-
- 15 **Tuchtrecht**
-
- 16 **Waarneming ter plaatse**
-
- 18 **Fraude in crisistijd**
In tijden van crisis is er meer fraude. Verslapt de controle bij het werken op veilige afstand?
-
- 22 **Op de stoel**
Marlies de Vries, kwartiermaker toekomst accountancysector
-
- 25 **Welkom - Wendy Groot**
-
- 26 **Laat zien wat je doet**
Accountants moeten beter duidelijk maken wat opdrachtgevers en maatschappij van ze mogen verwachten.
-
- 30 **FYI**
-
- 35 **Online beëdigd**
-
- 37 **Be smart!**
-
- 37 **Dilemma: niet geschoten, altijd mis**
-
- 38 **De PSU van Daphne Bot**
-
- 40 **ZILCH, twaalf jaar later**
Fictief jaarverslag 2020 gepresenteerd in 2008. Wat kwam er uit van de voorspellingen?
-
- 47 **#Klooiënmetcomputers**
-
- 48 **125 jaar accountantsberoep**
Zeventigjarig jubileum met een olifant
-
- 51 **Becijferd**
-
- 53 **At the movies**
-
- 54 **Bronnen**
-
- 56 **NBA Nieuws**
-
- 62 **Per saldo - Marc Schweppe**
-

**START
SEPTEMBER
2020**

MAAK JIJ HET VERSCHIL?

MASTER FISCAAL RECHT IN DEELTIJD

Wil jij jezelf in 2,5 jaar tijd ontwikkelen tot een fiscaal-juridische professional op academisch niveau? Dan is de deeltijd Master Fiscaal Recht aan Nyenrode Business Universiteit wellicht iets voor jou. Je krijgt

een unieke combinatie van theorie en praktijk en maakt ook een sterke persoonlijke ontwikkeling door. Als bevoegen professional met lef en kennis bied jij je organisatie straks duurzame meerwaarde.

MR. OF LL.M. TITEL | [NYENRODE.NL/MFR](https://nyenrode.nl/mfr)

NEEM VOOR MEER INFORMATIE CONTACT OP MET ONZE PROGRAMMA-ADVISEUR ANJA VAN DER LAARS:

 A.VDLAARS@NYENRODE.NL +31 (0)346 295 742

Trots

MARCO VAN DER VEGTE

Marco van der Vegte is voorzitter van de NBA.

Hoewel de eerste strenge maatregelen vanwege Covid-19 weer een beetje worden versoepeld door het kabinet, lijkt het er op dat het virus ons nog wel een tijdje zal bezighouden. Zowel persoonlijk als professioneel. Ik denk aan al diegenen die ziek zijn geweest, of iemand in hun directe omgeving hebben die werd getroffen door het virus. Of diegenen die de afgelopen tijd als mantelzorger veel tijd en aandacht hebben besteed aan een naaste die ziek werd.

Ook professioneel hebben we als accountants een bijzondere tijd achter de rug en ook nog wel voor de boeg. Er werd en wordt op onze beroepsgroep een stevig beroep gedaan. Ondernemers die moeite hebben het hoofd boven water te houden vertrouwen op de adviezen en verklaringen van hun accountant. Voor tal van bedrijven, groot en klein, moeten documenten worden opgesteld ten behoeve van subsidies in het kader van de noodmaatregelen. Maatregelen waar we ook zelf eerst de vinger goed achter moesten krijgen. Want soms is het duidelijk wat de politiek wil, maar zijn de opgestelde noodwetten weerbarstiger. Ook accountants in business stonden in de frontlinie bij hun werkgevers. Hoe gaan we deze crisis aanpakken? Wat kan er, wat mag er, hoe moet dat en hoe raakt dit onze mensen en

ons businessmodel? Alle ogen waren op de accountant gericht.

Ik ben er trots op te zien dat onze beroepsgroep fier overeind blijft en in staat is de gevraagde ondersteuning aan bedrijven en organisaties te bieden. Het 'tandje erbij zetten' werd door accountants gedaan. Daarbij konden zij rekenen op ondersteuning van de NBA, die via NBA HELPT vaktechnische hulp bood met een helpdesk, FAQ's leden-helpen-leden en drukbezochte webinars. En ook de eerste digitale ledenvergadering op 15 juni is door jullie goed bezocht.

Aan deze moeilijke periode komt ook weer een einde. Ik hoop dat straks de conclusie is dat accountants alles hebben gedaan wat ze konden om bij te dragen aan het economisch herstel; met elkaar dilemma's bespraken, elkaar respectvol bejegenden en waar nodig hun rechte rug hebben behouden. Bescheiden, want het zijn natuurlijk de ondernemers die het moeten doen en de overheid die het moet faciliteren. Maar het zijn de accountants die daarin een onmisbare schakel vormen. Al aan het begin van de crisis riep ik iedere accountant op om zijn of haar rol te pakken. Dat gebeurt en nogmaals: dat maakt me erg trots.

In dit nummer van Accountant staat een interessant interview met Hanzo

van Beuzekom van de AFM. Hij gaat over het toezicht op onze sector. Het Dashboard Accountancy staat centraal in een ander artikel en de titel spreekt mij persoonlijk zeer aan: 'Zeggen wat je doet'. Terugkijken doen we in een artikel in de reeks 125 jaar georganiseerd accountantsberoep. In 1965 werd het zeventigjarig jubileum gevierd met een diner in het Amstel Hotel. Dat waren andere tijden, of toch ook niet...

Ik wens iedereen, of die naar het buitenland gaat of niet, een mooie zomer en hoop een ieder na de vakantieperiode weer in goede gezondheid te begroeten. ←

DE KWESTIE

Het razendsnel gepresenteerde pakket steunmaatregelen, dat ondernemers moet helpen de coronacrisis te doorstaan, werd in maart aangekondigd als 'simpel en stupid'. De uitwerking ervan is dat allang niet meer; zeker niet waar het om de NOW-regeling gaat. De NBA voert al maanden overleg over de verantwoording achteraf.

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD ANP / EVERT ELZINGA

De meerwaarde van accountants in coronatijd

Meer dan 120.000 werkgevers dienden een aanvraag in voor de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW), sinds de formele openstelling daarvan op 6 april 2020. Het aanvraagtijdvak voor dat eerste noodpakket sloot op 5 juni. Via de NOW-regeling kunnen ondernemingen, afhankelijk van hun werkelijke omzetsdaling, tot negentig procent van de loonkosten vergoed krijgen. Voorwaarde is dat zij kunnen aantonen minimaal twintig procent minder omzet te hebben behaald over een periode van drie maanden.

Subsidie

De NOW-regeling is een vorm van subsidie, waarover achteraf verantwoording moet worden afgelegd. Op 20 mei kwam het ministerie van SZW met een subsidiebedrag van € 125.000 als ondergrens voor een verplichte accountantsverklaring bij de regeling. Bij een lager subsidiebedrag wegen de kosten ervan niet op tegen de baten, is het idee. Maar in een brief aan de Tweede Kamer presenteerde minister Koolmees

ook een 'derdenverklaring' voor subsidiebedragen tussen € 25.000 en € 125.000. Begrijpelijk, want de Kamer toont zich, na aanvankelijke euforie over de daadkracht van het Kabinet, meer en meer bezorgd over misbruik van vooral de NOW-regeling. Dus wil de minister dat er ook bij lagere bedragen iemand van buiten

De minister wil dat er ook bij lagere bedragen iemand van buiten het bedrijf meekijkt.

het bedrijf meekijkt. Een *online tool* moet ondernemers helpen bij de inschatting of een accountantsverklaring nodig is. Zo'n tien procent van de bedrijven die een beroep doen op de regeling, krijgt een voorschot van € 100.000 of meer, is de verwachting.

'Beperkte rol voor accountants bij controle misbruik loonsubsidie NOW' kopte het Financieel Dagblad direct na de Kamerbrief van

Koolmees. Volgens het FD is de rol van de accountant door invoering van die 'derdenverklaring' kleiner geworden dan aanvankelijk gedacht. Carl Roest, manager kwaliteit bij de NBA, bestrijdt dat idee. "Integendeel, er wordt al standaard een accountantsverklaring voorgeschreven bij subsidies boven een bedrag van 125.000 euro. Dan hebben we het over assurance en een aan assurance verwant product. Daar is nu juist iets bijgekomen, namelijk de derdenverklaring voor subsidies tussen de 25.000 en 125.000 euro. Bij eerdere subsidieregelingen speelde die geen rol, maar het is een middel dat bij crisissituaties wordt ingezet."

Meerwaarde

Roest begrijpt wel waar het gevoel vandaan komt dat de rol van de accountant beperkter is. "In de derde wijziging van de NOW staat bij de derdenverklaring de accountant niet specifiek genoemd. Hier wordt alleen gesproken over administratiekantoren, financiële dienstverleners of brancheorganisaties. Maar accountants kunnen zo'n derdenverklaring zeker ook afgeven."

Vraag is vervolgens wat de meerwaarde is van een derdenverklaring van een accountant ten opzichte van niet-accountants. Die zit vooral in de wettelijke kwaliteitswaarborgen, aldus

APARTE WEBPAGINA NBA HELPT OVER NOW-REGELING

De informatie over de NOW-regeling en de verantwoording daarvan is inmiddels zeer omvangrijk. Daarom is binnen het NBA HELPT-platform een aparte webpagina geopend waarin alle NOW-informatie voor accountants is gebundeld. Naast de inhoud van de eerste en tweede NOW-regeling zijn ook de webinars over de regeling via de webpagina terug te kijken. En natuurlijk worden alle veel gestelde vragen er gebundeld. Meer info via nba.nl.

Roest. "Het afstemmen van het belang van de klant met het publiek belang is via de wet en de beroepscode in het accountantsberoep verankerd. Iedere accountant moet zich houden aan onze gedrags- en beroepsregels en aan NOCLAR, de voorschriften bij niet-naleving van wet- en regelgeving. De derdenverklaring heeft dus een meerwaarde voor ondernemer en maatschappij, ten opzichte van een derdenverklaring van niet-accountants."

Het FD gaf aan dat accountants "opgelucht" zouden zijn, omdat zij vanwege de fraudegevoeligheid van de NOW reputatieschade en schadeclaims vreesden. Roest: "Daar hebben wij nog geen signalen van gezien. NBA-voorzitter Marco van der Vegte heeft juist opgeroepen om onze rol te pakken. Het ministerie is verantwoordelijk voor de fraudegevoeligheid van de regelgeving. De ondernemer voor een eerlijke aanvraag. En de accountant voor een deugdelijke grondslag bij de verklaringen die hij of zij geeft in het kader van deze NOW-regeling. Voor dat werk zijn accountants goed toegerust; voor ondernemers en in het publiek belang."

Anticiperen op drukke tijd

SZW en de NBA voeren nog altijd intensief overleg over de situaties waar een accountantsverklaring is vereist en de inhoud daarvan. SZW biedt een accountantsprotocol en de NBA heeft net passende standaarden gepresenteerd.

De NBA raadt accountants wel aan om te anticiperen op de accountantswerkzaamheden voor de eindafrekening bij de NOW-regeling. Oktober wordt naar verwachting een drukke maand voor accountants. Door aan het einde van de NOW-meetperiode bijvoorbeeld alvast tussentijds te inventariseren, kunnen problemen achteraf worden voorkomen. Ook is het goed om zeker te stellen dat de bezetting van het kantoor in oktober voldoende is.

Omdat het coronavirus een langere impact heeft op de samenleving en de economie kunnen ondernemers vanaf 6 juli een beroep doen op de tweede tranche van de NOW-regeling. Die loopt over de maanden juni, juli, augustus en september. ←

Hanzo van Beusekom

‘Toezicht houden is balanceren’

Hanzo van Beusekom is sinds 1 februari 2020 binnen het AFM-bestuur verantwoordelijk voor het toezicht op accountantsorganisaties. De afgelopen twee jaar keek hij al mee over de schouder van zijn voorganger en collega-bestuurder Gerben Everts. De relatie tussen AFM en accountancysector komt nu in een nieuwe fase. “Alle partijen zijn het er over eens dat we met het kwaliteitsprobleem aan de slag moeten.”

TEKST PETER STEEMAN BEELD MICHEL TER WOLBEEK

‘Onherroepelijk neem je de aannames en de context van je omgeving over.’

Voor de sector is hij een nieuw gezicht, maar binnen de AFM heeft Hanzo van Beusekom een lange historie. Een voordeel daarvan is dat hij gepokt en gemazeld is in de soms weerbarstige dynamiek tussen toezichthouder en onder toezicht staande organisaties. “Of je je werk goed doet als toezichthouder is voor de buitenwacht lastig vast te stellen. Fout is makkelijker. Als je problemen in een branche structureel hebt gemist faal je als toezichthouder.” Hij maakt graag korte metten met het beeld van de AFM als een rigide instituut. “Toezicht houden is balanceren. Sinds het uitbreken van de coronacrisis zijn we bijvoorbeeld in de monitoring van de kapitaalmarkt veel actiever geworden. Dat is altijd het geval als er veel volatiliteit op de beurzen is. Dat *triggert* onze waakzaamheid. Tegelijkertijd hebben we alle uitvragen die niet cruciaal zijn stil gezet tot 1 juni. Het belang van de onder toezicht staande instellingen om zich nu te focussen op het draaiend houden van de financiële infrastructuur is groter dan het korte termijn belang dat wij die informatie moeten hebben.”

‘Ik ben zorgvuldiger dan tien jaar geleden’, zei u in een eerder interview. Wat deed u toen anders?

“Toen ik in 2003 als hoofd strategische analyse bij de AFM begon was de organisatie nog in opbouw. Als management consultant bij de Boston Consulting Group - mijn vorige baan - was ik gewend in strategieën en bedrijfsmatige oplossingen te denken. Vanuit die achtergrond ging ik aan de slag met de invulling van onze rol. Hoe positioneer je de AFM als toezichthouder in de maatschappij? We hadden net de dotcomcrisis en de aandelenlease-affaire gehad. Voor mij was de toezichthouder in de eerste plaats degene die marktfalen moest tegengaan. Ik keek door een economische lens en zag de wet daarbij als een instrument. Niet als een fundament. Dat is niet per se verkeerd, wel onvolledig. Je gebruikt meerdere lenzen om goed toezicht uit te oefenen. Door een economische lens kijk je bijvoorbeeld hoe je het woekerpolisdossier kan identificeren en kleiner kan maken. Je kijkt door een juridische lens om vast te stellen of iets is toegestaan volgens de wet en of zorgvuldig rekening wordt gehouden met de belangen van verschillende spelers die onder toezicht staan. Daarnaast is toezicht ook een psychologisch spel. Kijkend door een

psychologische lens ben je vooral bezig met de vraag hoe je organisaties en mensen kan beïnvloeden om een uitkomst te bereiken. Wat alle drie de lenzen gemeen hebben is dat ze ten dienste staan van het publiek belang.”

“Wat mijn kijk op het toezichthoudersvak ook heeft beïnvloed is het werk dat ik tussen 2010 en 2018 buiten de AFM heb gedaan. Na mijn vertrek in 2010 werd ik strategieadviseur voor toezichthoudende organisaties in uiteenlopende sectoren. Daar leer je veel van. Als AFM-er in hart en nieren nam ik de aannames en de context van die omgeving mee. Begrijpelijk, maar als je daar na zeven jaar uitstapt en gaat werken voor andere organisaties ervaar je dat de wereld er anders uitziet. Het maakt je vaardiger. Ik kan mij beter verplaatsen in de belangen van verschillende stakeholders. Hoe je die rol invult hangt ook af van de context. In dezelfde periode heb ik een tijdje in Nieuw-Zeeland gewoond. Mijn kinderen zaten daar op de basisschool en in het kader van mijn semi-sabbatical had ik mijzelf aangemeld als pleinwacht. Zo’n schoolplein ziet er in Nieuw-Zeeland heel anders uit dan in Nederland. Denk tien voetbalvelden en heuvelachtig. Als de bel gaat →

HANZO VAN BEUSEKOM

is sinds 1 februari 2020 binnen AFM verantwoordelijk voor het toezicht op kapitaalmarkten, accountantsorganisaties en financiële verslaggeving van beursgenoteerde bedrijven. In 2018 trad hij toe tot het bestuur van de AFM. Daarvoor was hij partner bij Clear Conduct, een adviesbureau voor toezichthouders. Van 2004 tot 2010 werkte hij bij de AFM als hoofd strategische analyse en hoofd retail toezicht. Voor hij bij de AFM begon werkte hij als business consultant voor The Boston Consulting Group. Van 1 september 2019 tot 1 februari 2020 was hij waarnemend bestuursvoorzitter van de AFM.

AANBEVELINGEN CTA RONDOM HET TOEZICHT OP ACCOUNTANTS

De uitvoering van het toezicht zo inrichten dat het de jure en de facto wordt uitgeoefend door de AFM.

In de uitvoering van het toezicht de beoordeling van kwaliteitsbeheersingssystemen, naast voldoende aandacht voor compliance en factoren die van materiële invloed zijn op de kwaliteit, centraal stellen en het bevorderen van kwaliteitsverbetering het doel laten zijn.

Bij de toezichthouder een laagdrempelige voorziening inrichten, waar accountants en accountantsorganisaties gebreken in de uitvoering van controles door andere accountants of accountantsorganisaties kunnen melden.

‘De pleinwacht is een prima metafoor voor de rol van de toezichthouder.’

rennen vierhonderd kinderen naar buiten. Je moet scherp kijken om de situatie in te kunnen schatten. Grijp je in als een kind een ander kind een duw geeft? En hoe streng grijp je in? Daar vroeg ik wat het doel was. Kort gezegd dat ze blijven ademen en dat iedereen meespeelt. Wanneer ik in Heemstede die rol vervulde, moesten eerst de ouders worden gebeld voordat ik een pleister mocht plakken. Goed toezicht is dus afhankelijk van het doel en de context. De pleinwacht is een prima metafoor voor de rol van de toezichthouder. Je kan er alle facetten mee illustreren.”

De AFM legt te veel nadruk op compliance en kijkt te weinig naar kwaliteit. Wat vindt u van die kritiek?

“Die is onterecht. De AFM kijkt naar de kwaliteit op drie verschillende niveaus. Wat zien we op het gebied van cultuur en gedrag in het bestuur van accountantsorganisaties? Hoe zit het systeem van kwaliteitsbeheersing in elkaar? En hoe ziet de kwaliteit van de dossiers er uit? Toen we begonnen in 2012 keken we vooral naar de dossiers, maar we rapporteren sinds vijf jaar over alle drie de niveaus. Dat de beeldvorming toch zo hardnekkig is heeft met iets anders te maken. Bij belangrijke toezichtsvraagstukken zie je verschillende fases. In de eerste fase agendeer je. Zijn jullie het met ons eens dat de sector een duurzaam kwaliteitsprobleem heeft? Zolang daarover geen consensus is kun je

‘Wat mij opvalt in gesprekken met accountants is hoe diep het publieke belang wordt gevoeld.’

als toezichthouder niet anders dan telkens weer hard bewijs op tafel leggen. Dat creëert in eerste instantie een dynamiek waarin de onder toezicht staande instelling zich verdedigt. ‘Je kijkt niet naar wat we nog meer doen.’ Die fase is gelukkig achter de rug. Iedereen is het er over eens dat we met dat kwaliteitsprobleem aan de slag moeten. Dat blijkt uit de gesprekken die ik met de sector voer maar ook uit de rapporten van CTA en MCA en de Kamerbrief van de minister. Nu komen we in een andere fase, waarin je samen gaat nadenken. Hoe maken we dit probleem stap voor stap kleiner? Welke kwaliteitsindicatoren kunnen we ontwikkelen. Welke hefboomen kunnen we bedenken om de kwaliteit verder te verhogen? Daardoor verandert ook de toon van het debat. Dat komt niet omdat mensen zijn gewisseld of door feedback van een commissie. Hoe je je opstelt als AFM houdt direct verband met wat je wilt bereiken. Dat verschilt per fase.”

“Ik ben als voorbereiding op deze functie begonnen met het maken van een kennismakingsronde langs de grote accountantskantoren, de NBA en SRA. Wat mij opvalt in de gesprekken met accountants is hoe diep het publieke belang wordt gevoeld. Ik ben vooral benieuwd naar hun intrinsieke motivatie. Hoe ver wil je gaan om de kwaliteit stap voor stap te verbeteren? Door de structuur van een accountantsorganisatie zit er een spanning tussen kwaliteit en commercie. Dat is niet erg. Op ieder systeem staat spanning. De vraag is hoe je daarmee omgaat. De minister heeft op basis van het CTA-rapport besloten om het bestaande systeem te versterken en te experimenteren met andere structuren. Wij zullen ons daar constructief voor inzetten. Het is primair aan de sector en de kwartiermakers om daar handen en voeten aan te geven.”

Hoe ziet de nieuwe fase van samenwerking er precies uit?

“Dat ligt nog grotendeels op de tekentafel. De minister heeft twee kwartiermakers aangesteld om de partijen bij elkaar te brengen. Ons toezichtmandaat is uitgebreid met 270 niet-oob-accountantsorganisaties. We hebben er niet om gevraagd maar gaan er constructief mee aan de slag. Onze focus lag altijd op oob-accountantsorganisaties, omdat die de grootste bedrijven controleren en een directe link met de kapitaalmarkt hebben. Tegelijkertijd begrijp ik de redenering van de minister en de CTA. Het is raar om verschillende toezichthouders te hebben. Ook het handhavinginstrumentarium wordt uitgebreid. Hoe dat er uit gaat zien weten we nog niet. Die instrumenten worden gemaakt door het ministerie van Financiën. We zijn blij met de uitbreiding van ons instrumentarium. We vinden het als AFM niet effectief dat we in het toezicht op de wettelijke controles alleen het tuchtrecht hebben om te handhaven. We kunnen alleen individuele accountants aanspreken en niet accountantsorganisaties. Dat is niet logisch. Is het de verantwoordelijkheid van de individuele accountant dat

een controle niet op orde is? Gedeeltelijk zeker, maar die persoon zit ingebed in een systeem. Je moet ook nadenken over de verantwoordelijkheid van de accountantsorganisatie bij controles. We vinden niet dat we op alles moeten slaan wat we zien, maar ons instrumentarium is op het onderste niveau van kwaliteit, de controledossiers, aan de magere kant. Daarom zouden we graag meer bevoegdheid hebben op het onderste niveau.”

Komt de samenwerking niet in gevaar als accountantsorganisaties en AFM juridisch de degen blijven kruisen?

“Rechtszaken staan een constructieve dialoog niet in de weg. Ze houden ons scherp. We nemen onze wettelijke bevoegdheden heel serieus en denken goed na voor we een bestuursbesluit nemen. Zeker als dat grote gevolgen heeft voor instellingen of partijen. Maar als je oordelen nooit worden getoetst door een rechter gaat dat ten koste van de kwaliteit en de oordeelsvorming. Het hangt er wel van af waarover het gaat. Wanneer een rechter oordeelt dat je een bestaande norm verkeerd hebt toegepast, dan heb je als AFM je huiswerk niet goed gedaan. Maar als het gaat om het beoordelen van een open norm - is er bijvoorbeeld sprake van een professioneel-kritische houding? - dan is het prima als onze besluiten worden getoetst bij een rechter.” ←

WERK DAT ER TOE DOET

Flynth Audit timmert hard aan de weg: wij groeien stevig en zoeken continu naar talent! Ons team is jong en dynamisch. Je werkt in afwisselende teams met jonge en ambitieuze collega's in een informele cultuur op één van onze zes auditvestigingen. Je krijgt de vrijheid om jezelf te blijven ontwikkelen, zowel op professioneel als op persoonlijk vlak. Eigen initiatief en inbreng wordt gewaardeerd. En wij houden de balans tussen werk en privé goed in de gaten.

Flynth Audit heeft geen partnerstructuur, de eindverantwoordelijke externe accountants zijn in loondienst. De winst van Flynth wordt geïnvesteerd in onze organisatie en in onze mensen. Dat maakt ons onderscheidend en draagt bij aan onze informele en collegiale cultuur, gericht op samenwerking.

Wij investeren in innovatie. Onze controleaanpak is sterk data-gedreven, integreert technologische innovaties zoals data-analyse en procesmining. Daarmee wordt de kwaliteit van onze controle verbeterd en maakt het jouw werk als Audit professional afwisselend en uitdagend.

Wij bieden een concurrerend arbeidsvoorwaardenpakket met onder andere een laptop en iPhone, leaseauto, goede pensioenregeling en een incentive- en participatieregeling.

Pak jij je kans? Voor een actueel aanbod van onze vacatures, kijk op werkenbijflynth.nl of stuur je open sollicitatie naar recruitment@flynth.nl

Hoed u voor de fiscale cowboy!

Omdat de accountants van een accountantskantoor niet kritisch genoeg zijn, kan een fiscalist zijn gang gaan. Hij beschadigt daarmee de reputatie van het kantoor.

Het is 2006. Op de Bossche vestiging van een middelgroot accountantskantoor zetelt dé zonnekoning van het kantoor als het om internationale fiscale structuren gaat. Hij legt mindere goden de theorie van de *trust* uit en verzekert hen dat de besproken trust-structuren fiscaal toelaatbaar zijn. Kort daarna verkoopt het kantoor zo'n constructie aan een mkb-bedrijf. De winst van de onderneming wordt afgeroomd door voor 6.250 euro merkrechten te verkopen aan een Cypriotische Ltd, waarover de dga formeel geen zeggenschap heeft en die vervolgens tussen de twee en drie ton per jaar factureert voor het gebruik van het merk. Om het geld onbelast bij de dga in privé te krijgen, zijn een Cypriotische trust, nog een Cypriotische Ltd en een BVI nodig.

Etalagetaal

In de opdrachtbevestiging waarschuwt het kantoor de dga dat hij niet kan beschikken over het geld in de trust. De dga ziet dit als etalagetaal, want 'natuurlijk ga ik mijn geld niet aan een vreemde geven'. Uit e-mails blijkt dat de Bossche vestiging zich tot in detail bemoeit met het beheer van de structuur en de Cypriotische marionetten zelfs opdraagt geld over te maken naar de dga in privé. Het accountantskantoor factureert flink voor deze dienstverlening.

De senior audit manager AA van de ondernemer vervangt een dag voor het boekenonderzoek van de belastinginspecteur de factuurbijlagen met 'Cyprus' door bijlagen waarop 'internationale advisering' staat. De ondernemer komt er naar eigen zeggen pas bij het boekenonderzoek achter dat de structuur fiscaal ontoelaatbaar is. Wat daar ook van zij - het accountantskantoor legt de verantwoordelijkheid bij hem. De civiele rechter vindt echter dat het kantoor een onrechtmatig advies heeft gegeven en daarom de helft van de schade moet dragen.

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Zaaknummers: 18/2226, 19/9 en 19/27

Datum uitspraak: 19 mei 2020

Oordeel: hoger beroepen ongegrond / klachten deels gegrond

Maatregel: berisping

Status: definitief

Vindplaatsen: ECLI:NL:CBB:2020:344 en ECLI:NL:CBB:2020:343

Geheugenverlies

Wat vindt de tuchtrechter? De Accountantskamer berispte de accountmanager c.q. senior audit manager onder meer vanwege het vervalsen van de facturen. Deze AA ging niet in hoger beroep en kwam met het OM een boete van 7.500 euro en een werkstraf van veertig uur overeen. De registeraccountant die de jaarrekeningen goedkeurde en dus akkoord ging met de afoming van de winst werd eveneens berispt, ook al omdat hij geen Wwft-melding had gedaan. In hoger beroep bevestigde het College van Beroep voor het bedrijfsleven de berisping. De accountant had de concrete uitwerking en toepassing van de trust-structuur moeten onderzoeken en zich extra kritisch moeten opstellen tegenover de bedenkers en verkopers van het product, toen die beweerden dat er geen fiscale problemen te verwachten waren. De registeraccountant moest door de affaire het veld ruimen als bestuursvoorzitter van het kantoor, maar werd niet strafrechtelijk vervolgd. De al eerder vertrokken zonnekoning ook niet. In het verhoor van de FIOD zei deze fiscalist dat hij na een val met de fiets aan geheugenverlies leed. Eerder wilde hij niet meewerken aan het feitenonderzoek van de advocaten van het accountantskantoor. Zijn vrouw was (en is) raadsheer bij een gerechtshof in het zuiden des lands en hij wilde haar reputatie niet in gevaar brengen.

Omdat de accountants van zijn kantoor niet kritisch genoeg waren, heeft de fiscalist wel de reputatie van het kantoor bezoedeld. Dus kijk uit voor de fiscale cowboys van uw kantoor! ←

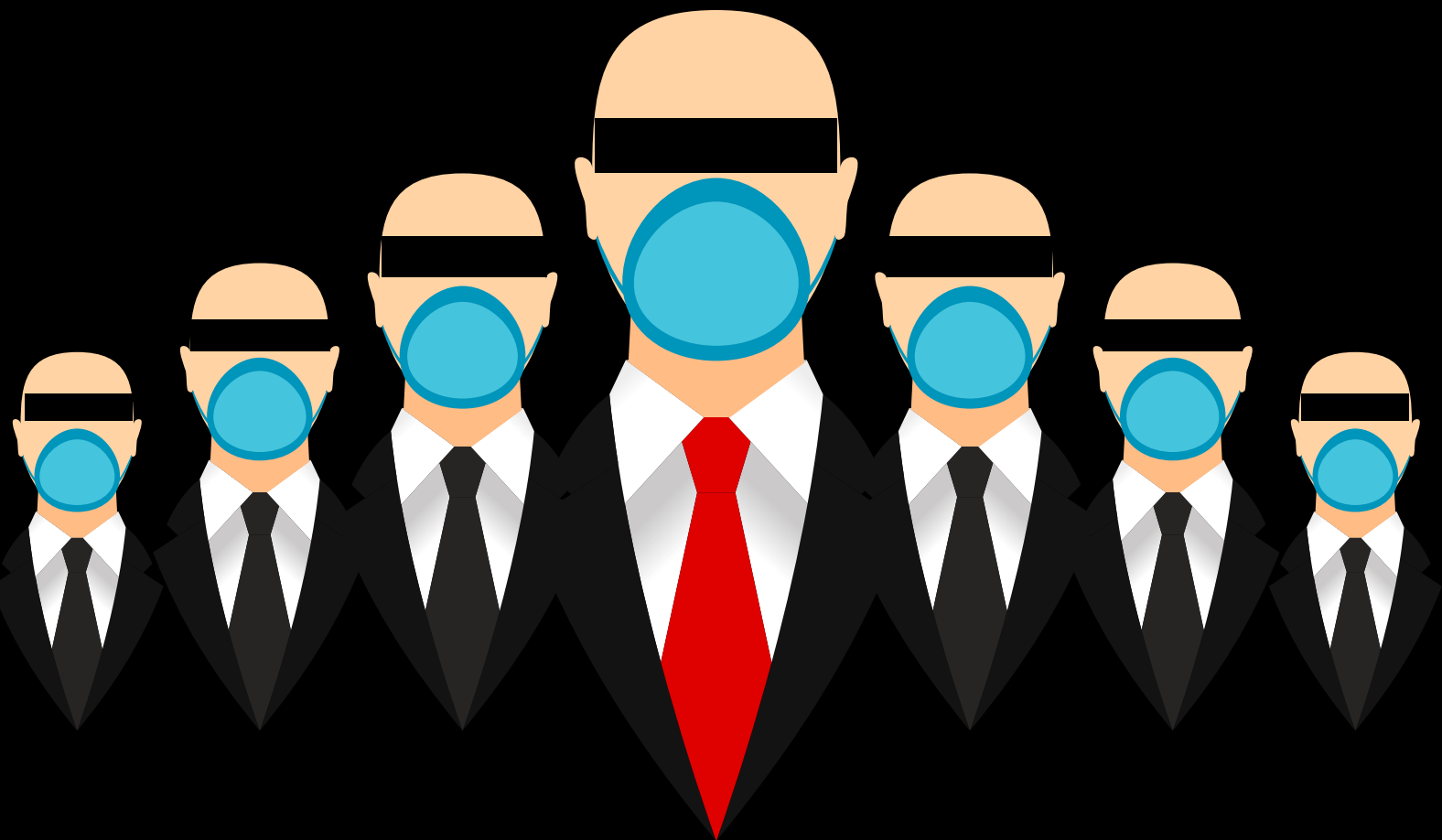

Alles digitaal

TEKST **BJÖRN REMMERSWAAL**
BEELD **CHRISTIAN KEIJSERS**

Anna Louwerse (28 jaar), accountant bij PwC, is sinds twee jaar onderdeel van het team dat de controle doet bij de Nederlandse Omroep Stichting (NOS). Louwerse vindt het een bijzondere ervaring om bij zo'n Nederlands instituut op het Mediapark de controle te doen. En je maakt nog eens wat mee: "Wij waren toevallig net bij de NOS aan het werk toen de persconferentie in maart werd gehouden waarbij de eerste lockdown-maatregelen werden aangekondigd."

Desalniettemin gingen de controlewerkzaamheden, op afstand, door. Vanuit huis, met een geleende bureaustoel van kantoor. "Nu gaat alles digitaal, dat is soms lastig. Je mist bijvoorbeeld het gemak van op locatie zijn en even langslopen bij iemand om een vraag te stellen. Zoiets via de mail doen kost meer tijd. We pakken daarom nu gewoon sneller de telefoon. Er is gelukkig veel begrip aan beide kanten voor de wederzijdse uitdagingen in deze nieuwe situatie. Blijven communiceren, zowel met de klant als met je eigen team, is essentieel om onze rol als accountant op afstand uit te kunnen voeren."

Fraude in crisistijd

In tijden van crisis is er meer fraude. Maar voor zover bekend in tijden van hoogconjunctuur ook. Zijn poortwachters kritisch genoeg op hun klanten als de omzet terugloopt? En verslapt de controle bij het werken op veilige afstand? "Het is gemakkelijker om de accountant om de tuin te leiden."

TEKST LEX VAN ALMELO BEELD VRHL, ANP / BART MAAT

“We weten nooit helemaal precies hoe veel fraude er is. We zien het topje van de ijsberg en wat daaronder zit niet. En als we een toename zien, komt dat dan omdat we meer zien, of dat er ook echt meer fraude is?”, zegt Wim Huisman, hoogleraar criminologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Ondanks het gebrek aan betrouwbare cijfers suggereert Amerikaans onderzoek dat er zowel in een hoog- als in een laagconjunctuur meer fraude is. Huisman: “De verklaringen hiervoor verschillen. Bij hoogconjunctuur wordt er meer gefraudeerd uit *greed*, in crisistijd meer uit *need*.”

Daarmee hebben we het over de top van de fraudedriehoek: motivatie of druk. Sommige ondernemers schuiven met omzet of goochelen met cijfers om de bestaande financiering overeind te houden, of om steun dan wel een bijzondere financiering te krijgen. Voor gratis overheidssteun heeft één op de tien bedrijven tijdens de coronacrisis een accountantsverklaring nodig. Het is de vraag wat de accountant doet als de klant hem of haar onder druk zet om het bijpunten van de cijfers goed te keuren, zodat het bedrijf kan overleven.

Gelegenheid

De minister van Financiën preekte bij de aankondiging van de steunmaatregelen al hel en verdoemenis: bedrijven die “het gore lef hebben” misbruik te maken van de coronasteun krijgen de overheid achter zich aan. Alle ogen zijn gericht op Kwatta. Maar de aandacht die uitgaat naar coronafrude kan niet worden besteed aan andere fraude. Alle toezichthouders en anti-fraudeautoriteiten wijzen in verklaringen, informatiebladen en rapporten op de risico's van coronafrude. De FIU-Nederland verzoekt bij meldingen een speciale coronacode in te geven.

Kennelijk komt de zaak dan boven op de stapel. Een melding van banken heeft al geleid tot ontmaskering van fraude met nepmondkapjes - een klassieke vorm van fraude in een modern jasje - waarbij kon worden voorkomen dat zes ton van de miljoenenwinst werd doorgesluisd naar het buitenland. Nu klanten dankzij corona nog meer online zaken doen, lopen zij meer kans het slachtoffer te worden van *phishing*. Zo wordt met een Covid-19-smoes vaker gevraagd om in te loggen met bankgegevens. Het thuiswerken leidt ook tot een opleving van de zogenoemde ceo-fraude. Daarbij krijgt de financiële man (m/v) een e-mail van de baas met de vraag of hij tijd heeft om een spoedbetaling te doen. Al tijdens het 'pre-Covidium' werd de interim-cfo van bioscoopketen Pathé bedot met geraffineerde betalingsverzoeken. Omdat de registeraccountant óók gehoor gaf aan een tweede en derde verzoek heeft de rechter zijn arbeidscontract ontbonden. In 2017 werd een andere registeraccountant in business erin geluisd als penningmeester van een kamermuziekstichting. Het kwam hem bij de tuchtrechter op een waarschuwing te staan.

Minder controle

De gelegenheid voor fraude neemt nu bovendien toe omdat accountants, toezichthouders en belastingambtenaren thuis werken. “Door *social distancing* kunnen we bijvoorbeeld niet op bezoek bij ondernemers, zoals een bedrijfsbezoek en boekenonderzoek”, stelt de Belastingdienst. Fysieke →

RODE VLAGGEN 2020

Tijdens een NBA-webinar over fraude is de nieuwe editie gelanceerd van 'Rode Vlaggen - Frauderisico's ontdekken en melden'.

Deze editie is uitgebreid met (tucht) rechtspraak uit 2018 en 2019, terwijl ook de informatie over en verwijzingen naar de regelgeving, leidraden en andere hulpmiddelen zijn geactualiseerd. Een pdf van deze uitgave is te downloaden via Accountant.nl. Fysieke exemplaren zijn (beperkt) verkrijgbaar op aanvraag via de NBA.

Het thuiswerken leidt tot een opleving van de zogenoemde ceo-fraude.

MEER FRAUDE IN CRISISTIJD

De gelegenheid maakt de dief. Managers zijn in crisistijd sneller bereid om fraude te plegen, bleek in 2009 al eens uit de jaarlijkse Global Fraud Survey van EY.

Liefst zeventig procent van de werknemers van grote Europese bedrijven gaf aan dat het management in magere tijden de regels wat minder nauw neemt als dat helpt om de onderneming draaiende te houden. Het onderzoek onder 2.200 werknemers van grote bedrijven in 22 landen liet zien dat de tolerantie ten opzichte van frauduleus gedrag tijdens een crisis toeneemt. Ook vermeldenswaard: 35 procent van de Nederlandse ondervraagden gaf destijds aan het geoorloofd te vinden om gebruik te maken van 'steekpenningen', zoals persoonlijke giften, entertainment, contante betalingen of het manipuleren van gegevens, om klanten en opdrachten binnen te slepen.

boekenonderzoeken worden uitgesteld en daardoor zijn de mogelijkheden voor toezicht en fraudebestrijding volgens de fiscus "beperkter". Maar, zo beklemtoont de woordvoerder, de Belastingdienst heeft "een breed scala aan instrumenten" om te zorgen dat er juist aangifte wordt gedaan en dat belastingen juist en volledig worden betaald. De dienst houdt ook toezicht op afstand "via geautomatiseerde systemen en door het kantoortoezicht". De opsporing van fraude, ondermijning en verduistering loopt zo veel mogelijk door, aldus de woordvoerder.

En hoe zit het met de accountants zelf? De helpdesk van de NBA heeft al verschillende vragen gehad over controle bij de klant, zegt Hugo van Campen. "Ik heb geen signalen gekregen van minder waarnemingen ter plaatse, maar ik vermoed wel dat het er minder zijn." Omdat accountants juist vanwege de continuïteit voldoende controle informatie moeten hebben, zijn zij ook innovatief, denkt Van Campen. "Er worden zelfs *drones* ingezet om voorraden te inventariseren." PwC meldt desgevraagd dat haar "accountants inmiddels ervaring hebben met het inzetten van drones bij inventarisaties van voorraden bij een klant". Hoe vaak de drone het luchtruim kiest, blijft onduidelijk. Maar volgens het kantoor kun je op afstand ook heel goed controleren door kunstmatig-intelligente *tools* in te zetten. Marcel Pheijffer, hoogleraar forensische accountancy (Nyenrode/Leiden) vreest dat de pakkans omlaag gaat door controle op afstand. "Het is dan gemakkelijker om de accountant om de tuin te leiden." Ook vreest hij dat de accountant minder aandacht heeft voor fraude, omdat

WAT WORDT VAN DE ACCOUNTANT VERWACHT IN CRISISTIJD?

De NBA HELPT-helptdesk krijgt veel vragen over de poortwachtersrol van de accountant en fraude tijdens de coronacrisis. Belangrijk is dat de accountant rolvast blijft vanuit de kernwaarden integriteit en vakbekwaamheid, aldus de NBA.

Zowel voor organisaties als de accountant geldt dat het handelen altijd eerlijk, ethisch en uitlegbaar moet zijn. De standaarden 240, 250 en 4410 zijn van toepassing; voor de uitwerking ervan heeft de NBA een fraudeprotocol opgesteld.

Accountants in business of interne accountants moeten bij het constateren van overtreding van wet- en regelgeving handelen op basis van de NOCLAR-regelgeving (*Non-Compliance with Laws And Regulations*). Dat geldt ook voor accountants die bij bedrijven in loondienst werkzaam zijn. Voor alle accountants geldt de poortwachtersfunctie. Accountants die zelfstandig of in accountantsorganisaties beroepsactiviteiten uitoefenen hebben een belangrijke poortwachtersfunctie in het kader van de Wwft, inclusief melding van mogelijk ongebruikelijke transacties bij FIU-Nederland (met aanduiding 'corona'). De Werkgroep Fraude van de NBA werkt aan een uitwerking van de impact van corona voor accountants en de frauderisicoanalyse voor organisaties en voor de interne en externe controles 2020. Meer info: nba.nl/helpt.

deze voorrang geeft aan continuïteitsproblemen en *goodwill impairment*. "Wordt er dan nog wel voldoende gekeken naar opbrengstverantwoording en zwarte uitbetalingen aan personeel?"

Rationalisatie

Covid-19 biedt gelegenhedenfraudeurs een opgelegd argument om misbruik van steunmaatregelen te rechtvaardigen: ik sta met mijn rug tegen de muur! Ik moet wel. Mijn concurrent doet het ook! Veel fraudeurs vinden altijd wel een reden om fraude te rechtvaardigen. Wim Huisman: "Je kunt álles rationaliseren, ook buiten de crisis. Fraudeurs zijn er vaak zo goed in om zichzelf te overtuigen dat zij ergens recht op hebben, dat zij anderen ook gemakkelijk voor de gek kunnen houden." Daaraan verandert de crisis weinig. Maar wanneer weet je als accountant of je voor de gek wordt gehouden? En wanneer je de klant kunt vertrouwen? Dat is uiteraard moeilijk te zeggen. Soms helpt het om naar ander gedrag van de klant te kijken. Fraudeerende ondernemers blijken het namelijk vaak ook privé niet zo nauw te nemen met de regels. Dus als de klant veel verkeersboetes krijgt en creatief ib-aangifte doet, kan dat reden zijn voor extra oplettendheid.

Witwassen

Eind april werd een peiling gehouden onder de vijfhonderd online bezoekers van het IFFC-webinar 'Nederland Moneyland'. Zeventig procent dacht dat de crisis meer kansen biedt aan witwassers. De crisis noopt ondernemers soms tot ongebruikelijke transacties en accountants moeten daar extra professioneel-kritisch tegenover staan. Zo kan het bevreemding wekken dat tijdelijk gesloten bedrijven geen omzetzaling te zien geven en het aantal pinbetalingen constant blijft. Ook zou het tot gefronste wenkbrauwen moeten leiden als ondernemers de ontvangen coronasteun snel overmaken naar een buitenlandse rekening of steken in aandelen. Ondernemers in nood zijn kwetsbaarder voor financiële injecties van criminelen en overnames door louche partijen. Volgens de FIU-Nederland gebruikten criminelen in 2019 onder meer auto- en groentetransportbedrijven om geld wit te wassen. De FIU vestigt haar hoop op de poortwachters, van wie banken en accountants tot de belangrijkste behoren. Maar het thuiswerken komt de betrouwbaarheid van het klanten screenen en monitoren zeker niet ten goede. Daarbij komt het risico dat zakelijke dienstverleners vanwege de omzetzaling wellicht de neiging hebben soepeler te kijken naar nieuwe klanten die achteraf kwaad in de zin bleken te hebben. Kortom: wees kritisch - crisis of geen crisis. ←

‘Ik wilde inzicht krijgen in de ongeschreven regels binnen organisaties.’

MARLIES DE VRIES

Marlies de Vries, assistent-professor en directeur controllersopleidingen aan Nyenrode Business, is onlangs door minister Hoekstra van Financiën benoemd tot kwartiermaker toekomst accountancysector, samen met oud-ACM-bestuursvoorzitter Chris Fonteijn. Ook is ze bezig met promotie-onderzoek naar de mate waarin accountants zich aanpassen aan de bedrijfscultuur. In 2011 verruilde ze na een lange carrière bij PwC het bedrijfsleven voor de wetenschap. Genoeg reden voor een portret op de oranje stoel van Accountant.

TEKST ADRIE BOXMEER BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Hoe komt het dat mensen zich snel aanpassen in een nieuwe organisatie? “Mijn promotie-onderzoek naar socialisatieprocessen in de accountancy zit in de eindfase. Twee van de drie deelonderzoeken zijn geschreven en worden gereviewd, het derde ben ik aan het schrijven. De aanpassing is afhankelijk van tal van factoren op het gebied van cultuur binnen organisaties. Ook ligt het aan persoonlijkheidskenmerken van nieuwe medewerkers. De helft van de werknemers past zich binnen een halfjaar aan de cultuur binnen een organisatie aan, de andere helft heeft er nog steeds moeite mee en een klein deel haakt af.”

Waarom stapte u destijds over van PwC naar Nyenrode om onderzoeker te worden?

“Omdat ik inzicht wilde krijgen in de ongeschreven regels binnen organisaties. Als accountant schreef ik voor klanten elk jaar dezelfde bevindingen in de management letter, over de afwezigheid van simpele harde controlemaatregelen en wat de risico's hiervan waren. Toch zag ik vaak een directie die wel degelijk *in control* was. Er was dus meer. Dat wilde ik begrijpen en dus kwam ik uit bij de cultuur.”

Hoe past uw onderzoek naar de werkdruk samen met de NBA Young Profs in dat geheel?

“Ik heb ze een jaar lang samen met twee andere onderzoekers gevolgd. Ik constateerde dat het zichtbaar maken van onder meer werkdruk en overwerk een van de punten was waar veel young profs tegenaan liepen. Het heet ook wel de ‘omerta’ van het accountants-

beroep, iets waarover je niet praat. Dat heeft met cultuur te maken en was voor mij een belangrijke aanleiding om de samenwerking aan te gaan.”

Hoe heeft u het jaar ervaren waarin u lid was van de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA)?

“De samenwerking met Annetje Ottow en Elbert Dijkgraaf was heel goed. We vulden elkaar goed aan: Annetje heeft toezicht als specialisatie, Elbert macro-economie en marktwerking en ik kennis over accountancy en cultuur. Ik had een belangrijk aandeel in het hoofdstuk over cultuur. Het is mooi dat de minister het grootste gedeelte van de aanbevelingen heeft overgenomen. In mijn nieuwe rol als kwartiermaker kan ik de achtergrond en de geest achter de aanbevelingen uit het CTA-rapport inbrengen. Maar de opdracht van Chris en mij, zoals omschreven in de kabinetsreactie, is wel ruimer dan alleen die aanbevelingen.” ←

CV

Marlies de Vries (41) is sinds begin dit jaar kwartiermaker toekomst accountancysector, samen met oud-ACM-bestuursvoorzitter Chris Fonteijn. In 2019 had zij zitting in de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA). Van 1997 tot 2011 werkte ze bij PwC, het laatst als senior manager. In 2011 stapte zij over naar de wetenschap en werd assistent-professor aan Nyenrode Business Universiteit, met als specialisatie cultuur, *control* en *governance*. Sinds vorig jaar is zij daar directeur van de controllersopleidingen. De Vries is getrouwd en moeder van drie dochters, een van dertien en een tweeling van elf. In haar vrije tijd doet ze aan intensieve full-body trainingen.

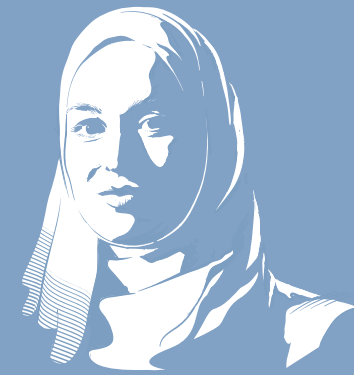
Belastingdienst

*Dit is Joran. Accountant
bij de Belastingdienst.*

*Hij komt bij de grootste Nederlandse
bedrijven over de vloer.*

Samen met Joran (grote) ondernemingen controleren?
Ga naar werken.belastingdienst.nl/accountancy

WENDY GROOT

Welkom

Hoe zie jij je eerste werkdag bij PwC voor je, werd mij gevraagd tijdens het sollicitatiegesprek. Handjes schudden en koffiedrinken, was toen nog mijn antwoord. 1 mei, op die desbetreffende eerste werkdag, bleek de realiteit toch iets anders. Ik heb geen koffiegedronken met mijn nieuwe collega's en er werden zeker geen handjes geschud. Welkom, dit is de inwerkperiode gedurende de coronacrisis.

Nu vond ik werken in deze crisis sowieso een behoorlijke uitdaging - thuiswerken met drie jonge thuischolende kinderen is, op zijn zachtst gezegd, intensief. Beginnen bij een nieuwe werkgever is echter van een hele andere orde. Gelukkig kan er veel digitaal, stonden er al flink wat *e-learning*s klaar en waren de eerste afspraken al ingepland. Dus ik kon gelijk aan de slag. Maar nu, in week 2, merk ik dat ik mijn nieuwe collega's mis (wat een interessante gewaarwording is, iemand missen die je nog niet kent). Ik zou graag willekeurige collega's leren kennen bij het koffiezetapparaat, de dynamiek ervaren, rustig landen

op het kantoor, misschien zelfs een plantje neerzetten, wie weet. Het werk kan inhoudelijk nog zo geweldig zijn (en dat is het ook), toch mis ik het echt bij elkaar zijn. En ik blijf niet de enige te zijn. Diverse onderzoeken laten zien dat goede sociale contacten cruciaal zijn voor het gevoel van welzijn op het werk.

Nu las ik recentelijk dat de coronacrisis (op het moment van schrijven) beperkte invloed heeft op de vacatures bij accountantsorganisaties. Dat betekent dat er naar verwachting de komende maanden een flink aantal nieuwe collega's binnen zal komen met een soortgelijke digitale start als ik. Nu is het natuurlijk belangrijk dat de nieuwe collega's snel van start kunnen en begrijpen wat ze moeten doen. Dat dit technisch mogelijk is via *e-learning*s en webinars hebben we de afgelopen periode allemaal ervaren. Maar hier stopt het niet. Want hoe zorgen we dat de nieuwe collega's zich thuis voelen, dat zij hun weg leren vinden, dat zij voldoende *coaching on-the-job* krijgen? Dat is voor zij-instromers zoals ik van belang, maar geldt des te meer voor collega's die fris uit de digitale collegebanken komen. Welk referentiekader hebben zij immers? En daarvoor moeten we elkaar leren kennen, relaties opbouwen. Het zijn deze sociale contacten die leiden tot betrokkenheid en een gevoel van welzijn. Maar juist het opbouwen van deze contacten is moeilijker

in een digitaal tijdperk. Want alhoewel videobellen best persoonlijk kan zijn met spelende kinderen op de achtergrond of de kat op schoot, echte relaties bouw je makkelijker op wanneer je samen bent. Daarom stel ik voor dat we tussen alle aangepaste controleverklaringen en steunmaatregelen wat meer aandacht hebben voor elkaar. Zo zie ik bij PwC virtuele kennismakingsgesprekken en borrels, vlogs en *pubquizes*, waarmee niet alleen nieuwe relaties kunnen worden opgebouwd, maar ook bestaande worden onderhouden.

Daarbij heb ik van mijn nieuwe werkgever in ieder geval een mooi paar *Happy Socks* gekregen, met de boodschap *knock their socks off*. Ik werk waarschijnlijk nog even vanuit huis, maar ze staan in ieder geval al heel mooi onder mijn joggingbroek. ←

Wendy Groot RA is manager bij PwC National Office in Amsterdam, bestuurslid van NBA Young Profs en PhD-kandidaat bij de Vrije Universiteit Amsterdam.

Accountants moeten beter duidelijk maken wat opdrachtgevers en maatschappij van ze mogen verwachten. Bovendien moeten ze via kwaliteitsindicatoren meer inzicht geven in hun functioneren. Eerder ging het Dashboard Accountancy online, wat is daar al te vinden?

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD VRHL

Laat zien wat je doet

De Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) verbaasde zich er in haar eindrapport over dat een sector die zo datagedreven is, zo weinig cijfers over zichzelf beschikbaar heeft. Dat op diverse kwaliteitsniveaus, zoals het kwaliteitsbeheersingssysteem binnen accountantsorganisaties, nauwelijks informatie beschikbaar is, vindt de CTA “niet acceptabel” in het licht van de publieke taak van accountants. De geslotenheid van accountantsorganisaties maakt ook wetenschappelijk onderzoek lastiger, aldus de staatscommissie.

De CTA pleit voor invoering van uniforme *audit quality indicators* (AQI's), om de kwaliteit van wettelijke controles beter inzichtelijk te maken. De diverse kantoren (oob, niet-oob, SRA) en de NBA hebben hiervoor gezamenlijk, met input van de AFM, inmiddels een inventarisatie gemaakt van bestaande kwaliteitsindicatoren; binnen de sector in Nederland en in diverse andere landen, zoals de VS en het Verenigd Koninkrijk. Ook is gekeken naar andere sectoren. Bijvoorbeeld de zorg, waar al jaren met kwaliteitsindicatoren wordt gewerkt. Met die inven-

tarisatie als basis wordt momenteel het gesprek met de kwartiermakers gevoerd, over hoe samen met andere stakeholders te komen tot een solide set aan kwaliteitsindicatoren.

Dashboard

Om meer inzicht in het accountantsberoep te bieden werd al eerder, in april 2019, het Dashboard Accountancy gepresenteerd. De Stuurgroep Publiek Belang, waarin de grotere accountantsorganisaties, de SRA en de NBA samenwerken, benoemde de opzet van het dashboard in haar Veranderagenda; de inhoudelijke verdieping van het verbeterplan voor de controlepraktijk uit 2014. Uitgangspunt: zelf op periodieke basis verantwoording afleggen aan het maatschappelijk verkeer, door kwaliteitsprestaties van openbare kantoren zichtbaar te maken via een *online tool*. De inhoud van het dashboard is onderverdeeld in thema's: kwaliteit, maatschappij, fraude, mens en markt. Ook alle transparantieverslagen van de oob-accountantsorganisaties zijn op het dashboard in één overzicht samengebracht. Daaruit blijkt tegelijk dat de gewenste eenduidigheid nog om een flinke slag vraagt.

“Onderdeel van de cultuurverandering die we met elkaar willen doormaken, is dat we elkaar blijven aanspreken, aanmoedigen en inspireren”, stelde NBA-voorzitter Marco van der Vegte bij de livegang van het dashboard, dat opgehangen is aan de reguliere NBA-website. Hij benadrukte daarbij dat het dashboard steeds meer informatie zal bieden om de prestaties van accountants inzichtelijk te maken. Uiteindelijk moet het dashboard ook gegevens bevatten van mkb-accountants, accountants in business en intern en overheidsaccountants.

Fraude en Key Audit Matters

Sinds die start in het voorjaar van 2019 krijgt het dashboard inderdaad meer vorm. Al snel werd het uitgebreid met informatie over de rol van de accountant bij fraude. De meeste kantoren met een oob-vergunning beschikken inmiddels over een gespecialiseerd 'fraudepanel', zo blijkt. De fraude-

Ook alle transparantieverslagen van de oob-accountantsorganisaties zijn op het dashboard in één overzicht samengebracht.

panels hebben in 2018 ruim vijfhonderd gevallen van (signalen van) fraude laten onderzoeken. Ook het aantal meldingen door accountants van ongebruikelijke transacties is opgenomen op het dashboard. De Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL) meldt over 2018 in totaal 1.987 meldingen door accountants. In dat jaar werden 306 door accountants gemelde transacties verdacht verklaard.

In de zomer van 2019 werd informatie over *key audit matters* aan het dashboard toegevoegd: kernpunten die accountants bij de controle over het boekjaar 2018 van beursgenoteerde ondernemingen hebben gemeld in hun uitgebreide controleverklaring. De uitkomst wordt vergeleken met data over de boekjaren 2015 en 2017, afkomstig uit eerder onderzoek. Het dashboard geeft daarnaast informatie over de wijze waarop in de uitgebreide controleverklaring invulling wordt gegeven aan specifieke wensen die door stakeholders zijn geuit.

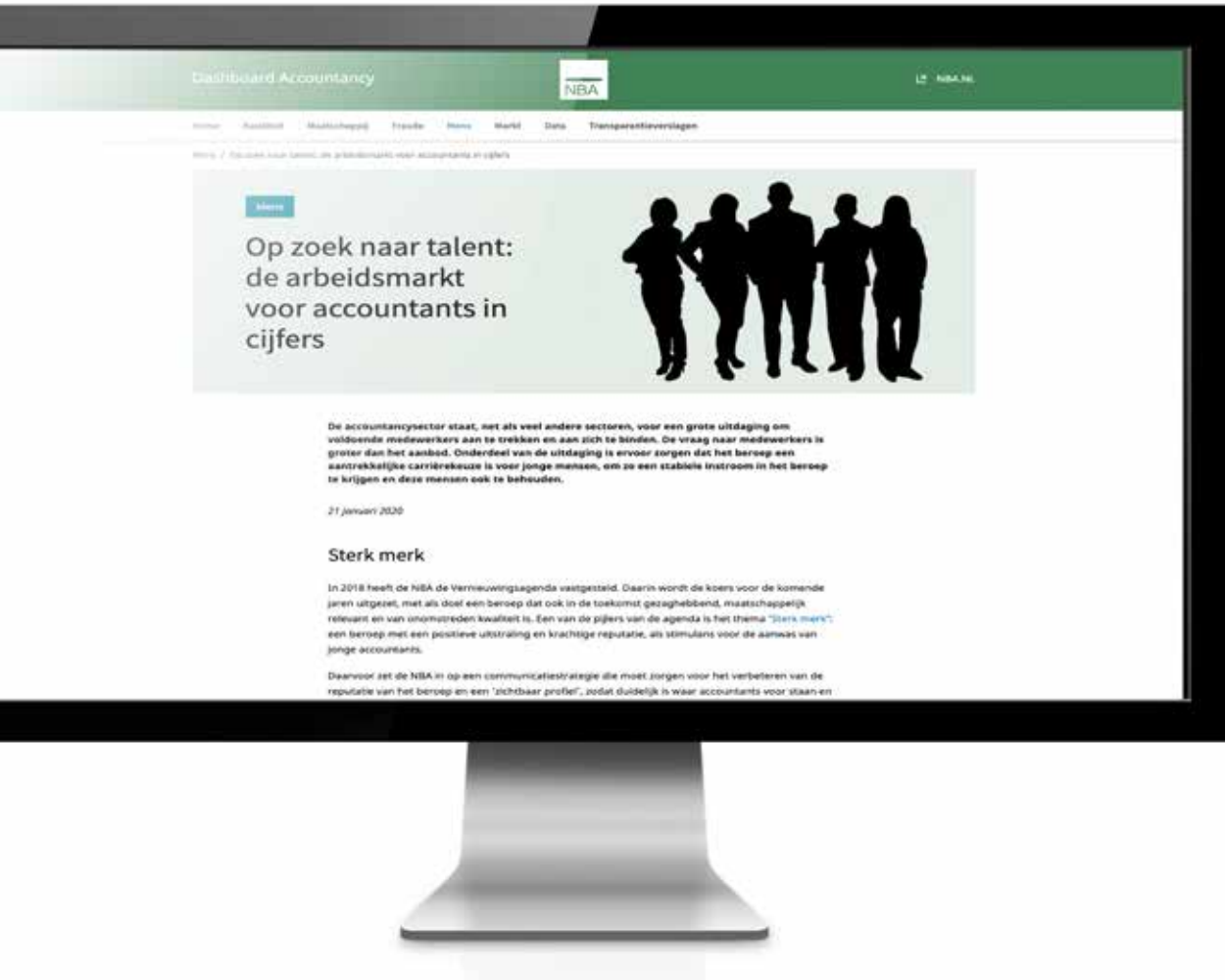
Factsheets

Een extra *boost* voor de inhoud werd gegeven door toevoeging van een serie *factsheets* over de omvang van de Nederlandse controlemarkt, op initiatief van de kantoren opgesteld voor

AANBEVELINGEN CTA

Volgens de CTA is het "cruciaal" dat snel betere informatie beschikbaar komt over de kwaliteit van wettelijke controles op drie niveaus (compliance kwaliteit, kwaliteitsbeheersingssysteem en onderliggende factoren die van materiële invloed zijn). De CTA doet in haar eindrapport 'Vertrouwen op controle' daarom drie aanbevelingen:

1. Om de kwaliteit van wettelijke controles beter inzichtelijk te maken moeten uniforme audit quality indicators worden vastgesteld, die worden beoordeeld door de toezichthouder en samen representatief zijn voor de drie niveaus van kwaliteit.
2. Accountantsorganisaties moeten aan de hand van deze indicatoren periodiek over de kwaliteit van de uitgevoerde wettelijke controles rapporteren. Die rapportages worden op één openbaar toegankelijke locatie bijeengebracht, om vergelijking te vergemakkelijken.
3. Wetenschap, toezichthouders en accountancysector moeten zich inspannen voor meer (wetenschappelijk) onderzoek naar de kwaliteit van de Nederlandse accountancy, met inbegrip van factoren die verschillen in kwaliteit verklaren.

de CTA. Daarvoor leverden de desbetreffende kantoren ook informatie aan over de samenstelling van controleteams, de urenbesteding per controle-opdracht en de inzet van specialisten.

De informatie over de geconstateerde controleverschillen is een volgende stap. Uit een steekproef van bijna vijfhonderd controleopdrachten blijkt dat de accountant bij meer dan zestig procent van de controles afwijkingen heeft geconstateerd. Bij ruim de helft van de aanpassingen gaat het om vijf procent of meer van het nettoresultaat; bij dertig procent zelfs meer dan 25 procent.

Relatief nieuw is ook informatie over de bijdrage van accountants aan interne beheersing en verbetering van processen. Daarin onder meer een top vijf van gerapporteerde aandachtspunten in managementletters van beursgenoteerde bedrijven.

Arbeidsmarkt

Begin 2020 is informatie over de arbeidsmarkt toegevoegd. De NBA brengt al een aantal jaren de vraag naar accountants en financials in beeld. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van data van *Jobdigger*; vacatures die zijn gepubliceerd via openbare bronnen en waarin wordt gevraagd naar accountants en andere financiële experts. Ook is zichtbaar hoe de instroom in het accountantsberoep zich in de loop der jaren ontwikkelt. In vervolpublicaties wordt gekeken naar verschuivingen in de gevraagde com-

petenties en profielen, investeringen van accountantskantoren in opleidingen van medewerkers en de kantoren als kweekvijver van financieel talent voor het bedrijfsleven.

Naast de informatie over kwaliteitsprestaties bevat het dashboard een serie interviews met toezichthouders en stakeholders, zoals René Hooft Graafland (voorzitter audit committee bij twee beursfondsen), Bert Langerak (directeur opsporing bij de Fiod) en Aarjen Slot (auditmanager Auditdienst Rijk). “Er is meer openheid”, aldus Slot. “Ik vind dat we alert moeten blijven op een cultuur waarin lastige vraagstukken worden omzeild uit angst het niet goed te doen, maar over het algemeen leren accountantsorganisaties dat het goed is als mensen zich kwetsbaar kunnen opstellen.”

Jongste toevoeging aan het dashboard is de weergave van recent overleg met jonge beroepsgenoten over innovatie in de sector en de inzet van technologie. Data-analyse verhoogt de kwaliteit van de controle, zo menen de young profs. “In plaats van een steekproef van bijvoorbeeld vijftig facturen kun je nu alle data doorspitten en kun je de focus leggen op de *outliers*. En ook jouw aandacht richten op de echte bijzonderheden. Dan vind je veel zaken waar de klant geen weet van heeft.”

Rol en plaats

De ontwikkeling en toevoeging van *audit quality indicators* gaat ongetwijfeld nog enige tijd kosten. Hoe over die AQI's gaat worden gerapporteerd, is nog niet in beton gegoten. Wat de CTA betreft zijn de rapportages straks in ieder geval makkelijk en op één centrale plaats te vinden. “De beroepsorganisatie is graag bereid de mogelijkheid te onderzoeken om het Dashboard Accountancy in een onafhankelijke entiteit onder te brengen”, schrijft de NBA in haar reactie op het CTA-rapport. Welke rol en plaats het dashboard straks krijgt, zal de toekomst leren. Maar langzaam maar zeker doorbreken accountants de stilte. ←

Naast informatie over kwaliteitsprestaties bevat het dashboard interviews met toezichthouders en stakeholders.

Meer informatie is te vinden via nba.nl/dashboard.

De vermelde NEDC-waarden voor het gecombineerde brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot zijn terugbepaald naar de waarden overeenkomstig de oude NEDC-testmethodiek. Gecombineerd verbruik: 5,9 l/100 km, 16,9 km/l. CO₂-uitstoot: 134 g/km (NEDC). Voor officiële dealeradressen, kosten en leveringsvoorwaarden, zie mercedes-benz.nl.

De nieuwe GLA Business Solution.

Sportief, compleet en scherp geprijsd.

Ga voor zakendoen in stijl, van de stad tot in de wildernis, met de standaard rijk uitgeruste GLA Business Solution. Z'n krachtige en tegelijk zakelijke design maakt indruk, terwijl u zelf binnenin geniet van z'n functionele ruimte met verhoogde zitpositie en MBUX-infotainmentsysteem. Jazeker, uw volgende meeting is gegarandeerd geslaagd: die met uw GLA Business Solution.

Heeft u ook een saaie baan?

Ruim een op de vijf Nederlanders ervaart zijn baan als enigszins of erg saai. Dat blijkt uit een studie van marktonderzoeker Ipsos onder ruim vijfhonderd werkende Nederlanders tussen de 16 en 74 jaar.

Toch valt de situatie in ons land nog mee, concluderen de onderzoekers, die de meningen van in totaal ruim twintigduizend mensen uit verschillende landen peilden. Wereldwijd omschrijven drie op de tien mensen hun werk als saai.

Nederland kent samen met Duitsland het hoogste aandeel van de bevolking dat hun werk niet belangrijk vindt, aldus het onderzoek. Bijna een vijfde van alle Nederlanders hecht minder belang aan zijn baan. In Duitsland is dat het geval bij 21 procent van de ondervraagden. Het wereldwijde gemiddelde ligt op slechts 8 procent.

Pensioen

Gemiddeld hopen werkende Nederlanders rond hun 62ste met pensioen te gaan, aldus de onderzoekers. Het wereldwijde gemiddelde ligt bij 57 jaar en in Maleisië hoopt men al met vijftig jaar met pensioen te gaan. Wereldwijd is de gemiddelde pensioengerechtigde leeftijd overigens 59 jaar; in ons land moet u er dan vaak nog even goed voor gaan zitten.

De verwachting onder werkende Nederlanders is volgens Ipsos dat ze gemiddeld tot hun 65ste zowel lichamelijk als geestelijk nog goed in staat zijn om te werken. In Polen verwachten mensen dat ze gemiddeld al met 44 jaar (!) lichamelijk en geestelijk niet meer in staat zijn om te werken. In de rest van de wereld ligt dat gemiddelde op zestig jaar.

Werkende Nederlanders menen verder dat ze nog tot hun 58ste een goede kans hebben om een baan te vinden, schrijft het onderzoeksbureau. In de rest van de wereld is dit 49 jaar. Italianen verwachten zelfs al met 41 jaar geen werk meer te kunnen vinden.

Arbeidsmarkt accountancy is coronaproof

De vraag naar accountants lijdt nauwelijks onder de coronacrisis. Na een terugloop in het eerste kwartaal stijgt het aantal vacatures weer.

Dat blijkt uit onderzoek naar vacatures voor accountants door *Jobdigger*, een bureau voor arbeidsmarktdata. Voor Accountant keek Jobdigger specifiek naar de arbeidsmarkt voor accountants. In het eerste kwartaal daalde de vraag met dertig procent, naar 4.448 vacatures. De daling volgde op een piek op 1 januari van 6.334 vacatures. In mei nam de vraag naar RA's en AA's alweer toe, met 245 vacatures. Dat is vergelijkbaar met het niveau begin november vorig jaar en iets hoger dan in december (55 vacatures meer).

De vraag naar assistent-accountants zit al maanden in de lift. Op 1 mei bedroeg de vraag ruim zeventienhonderd, het hoogste niveau sinds begin 2019. Alleen in de eerste maand van dit jaar liep de vraag naar assistent-accountants terug: van bijna vijftienhonderd naar 1.169 eind januari.

Regionale verschillen

Bij andere beroepen zie je een forse daling sinds de komst van Covid-19, maar van een dergelijke afname is bij accountants geen sprake, aldus de data-analisten van Jobdigger. In de financiële sector overtreft alleen de vraag naar belastingadviseurs die naar accountants. Naar *controllers*, financieel analisten, *finance managers* en adviseurs *corporate finance* is minder vraag. Ook opvallend: vooral in Noord-Brabant is de vraag naar accountants en assistent-accountants opvallend groot. Die staat daar met bijna twaalfhonderd op het hoogste niveau in anderhalf jaar. In Noord-Holland daarentegen - met inbegrip van de regio Amsterdam - vond wel een behoorlijke terugval plaats in de vraag naar accountants. Waar dat aan ligt is nog niet duidelijk.

Ervaringen van Nederlandse accountants in den vreemde. Dit keer: Sima Hsu, managing director van SIMA Consultancy in San Francisco.

‘Je bent hier als accountant snel overdressed’

“Ik wilde altijd al op avontuur. Het leek mij spannend om uit mijn comfortzone te komen. In 1997 werkte ik vijf maanden in Guangzhou voor ons PwC-kantoor in Hong Kong. Het was een droom om terug naar mijn wortels te gaan - als vierjarige kwam ik met mijn ouders vanuit China naar Nederland - maar in professionele zin was het geen inspirerende omgeving. Toen ik in 2004 opnieuw naar een buitenlands kantoor ging was de intellectuele uitdaging een stuk groter. Op het PwC-kantoor in San Francisco werd ik lid van een nieuw team dat zich met name bezighield met complexe transacties zoals fusies en overnames, *special purpose vehicles* en *structured finance*. In zo’n team zitten echte vakspecialisten. Supernerds, zeg maar. Mijn klanten waren niet alleen Fortune 500-bedrijven, maar ik adviseerde ook Amerikaanse auditpartners. Als Nederlandse accountant bij een Amerikaans kantoor ga je door een heel steile leercurve. Je moet de US GAAP-regels leren maar ook je plek veroveren. Ik heb in de begintijd veel avonden zitten studeren.”

Ontspannen

“De kantoorcultuur verschilt radicaal van wat ik in Nederland was gewend. San Francisco en Silicon Valley hebben een heel eigen sfeer, die anders is dan de rest van de VS. Het is er heel ontspannen. Ceo’s en cfo’s lopen op *sneakers*. Je bent hier als accountant snel *overdressed*. Ik had een hele garderobe meegenomen uit Nederland die nooit meer uit de kast is gekomen. Mensen staan ook heel erg open voor andere culturen. Ik wist niet wat ik zag toen mijn Joodse baas mij in de eerste week meenam om te lunchen in een noedelrestaurant. Hij slurpte noedels zonder gene en at met stokjes als een Aziat. Heel bijzonder. Uiteindelijk heb ik vijf jaar bij PwC in San Francisco gewerkt, waarna ik overstapte naar Visa waar ik director M&A Accounting and Finance werd. Mijn ouders vroegen in het begin ieder jaar wanneer ik weer terugkwam. Inmiddels vragen ze dat niet meer.”

Unicorns

“Na acht jaar hard werken had ik behoefte aan een reset-moment. Ik wilde geen *sabbatical*, maar mijn eigen bedrijf beginnen. Waarom niet de vruchten plukken van wat ik heb opgebouwd? Mijn collega’s reageerden heel positief. Dat is typisch Amerikaans. Ze vinden het knap als je risico’s neemt en ondernemer wordt. In Nederland reageerden kennissen heel anders, die dachten dat ik ontslagen was. Inmiddels ben ik zeven jaar ondernemer. De schaal waarop ik opereer is kleiner geworden dan toen ik voor Visa werkte. Mijn klanten variëren van kleine *startups* tot *unicorns* die beursgenoteerd zijn, zoals Slack. Voor nieuwe techbedrijven ben ik een goede *match*. Op dit moment heb ik nog steeds werk via mijn bestaande klantenportefeuille, maar sinds de coronacrisis ligt het netwerken stil. Wat de gevolgen op langere termijn zijn is moeilijk te voorspellen. Ik ben verrast dat de beurs het nog steeds zo goed doet. Het grote verschil met de kredietcrisis is dat bedrijven nu nog steeds geld hebben. Voor mij is dat goed nieuws. Het betekent dat fusies en overnames voorlopig doorgaan.”

Veel accountantskantoren verwachten omzetsdaling over 2020

Bijna dertig procent van de accountants- en administratiekantoren rekent voor dit jaar op een omzetsdaling. Zestig procent vreest op korte termijn voor liquiditeitsproblemen bij klanten.

Opvallend is tegelijk dat bijna veertig procent van de kantoren dit jaar toch een vrijwel gelijke omzet als in 2019 denkt te behalen. Ruim dertig procent hoopt zelfs op groei. Dat blijkt uit een enquête van Accountancy Vanmorgen, in mei gehouden samen met Full Finance en MKB-kredietcoach. Van de respondenten verwacht een kwart dit jaar zelf in liquiditeitsproblemen te komen. Tegelijk maken nog maar weinig kantoren gebruik van de NOW- en Tozo-regelingen.

De verwachte omzetsdaling heeft uiteraard alles te maken met de coronacrisis. Begin 2020 ging minder dan zeven procent van de accountants- en administratiekantoren nog uit van krimp. Ruim een derde van de kantoren vreest dat een deel van hun opdrachtgevers voor het einde van het jaar moet stoppen met hun bedrijf. De hardste klappen vallen volgens de respondenten in de horeca, zoals te verwachten was. Ook dienstverlening, retail, toerisme en transport worden genoemd.

Informatiebeveiliging accountantskantoren onder druk door corona

Financiële ondernemingen en accountantsorganisaties lopen sinds het uitbreken van de coronacrisis meer risico's op het gebied van informatiebeveiliging.

Dat blijkt uit een inventarisatie van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) naar de invloed van corona op de bedrijfsvoering en het omgaan met toenemende informatiebeveiligingsrisico's. Volgens de toezichthouder maakt thuiswerken ondernemingen kwetsbaarder voor risico's op lekken van gevoelige informatie, bijvoorbeeld door gebruik van onveilige apparatuur of communicatiekanalen. Ook is er een toenemende afhankelijkheid van (externe) dienstverleners, zoals leveranciers van VPN-verbindingen.

Andere risico's waarop ondernemingen extra moeten letten zijn bijvoorbeeld uitval van essentiële medewerkers, toename in phishing-activiteiten, DDoS-aanvallen en onveilige IT-systemen door uitstel van de installatie van beveiligingspatches, zo meent de AFM.

De toezichthouder deed een inventarisatie bij vijftien (middel-) grote financiële ondernemingen en accountantsorganisaties, op basis van signalen en in overleg met De Nederlandsche Bank (DNB).

ZOOMEN IN PYJAMA

Uit onderzoek onder ruim vijftienhonderd thuiswerkende Nederlanders blijkt dat 48 procent vaak in joggingbroek achter de laptop kruipt. Ook de pyjama doet het goed: een kwart van de respondenten loopt regelmatig een of meer hele dagen in nachtkledij.

Die percentages liggen bij vrouwen zelfs nog wat hoger. En hoe hoger geschoold, hoe groter het verschil met de reguliere werkkleding. Dat klinkt op zich niet onlogisch: het maatpak kan in de kast blijven als je thuiswerkt. Ook de verdere uiterlijke verzorging lijkt er minder toe te doen. 41 procent van de hoogopgeleide vrouwen doet dankzij het aanhoudend thuiswerken duidelijk minder aan het haar en make-up.

Mannen gaan nog een stapje verder: een op de vijf gaf toe inmiddels minder vaak te douchen dan voorheen (vrouwen: veertien procent). Liefst 22 procent van de ondervraagden erkende soms ook de tanden niet meer te poetsen. Ook daarin zijn mannen (26 procent) nog wat slordiger dan vrouwen (zeventien procent). Boeiend idee als u weer eens met het team in een online sessie zit. Hoog tijd om terug te keren naar kantoor, zo lijkt het...

Lekker werken

Dingen die de werkdag leuker maken. Kijk voor meer info op Accountant.nl.

Nieuw pak

Back to business

Suitsupply helpt kantoorwerkers uit de joggingbroek en weer terug in pak, indien nodig aangepast aan wat extra coronakilo's. Op last van boegbeeld Jort Kelder tijdelijk voor € 299.

[Suitsupply.com](https://suitsupply.com).

Mondkapje

Stijlvol met het OV

Accountantsdag-presentator Rens de Jong reist graag in stijl, ook in coronatijd. Zijn mondkapje is van ontwerper Guus van Lamoen. Prijs € 15,95.

[Fash-on.nl](https://fash-on.nl).

Vervoer

Op drie wielen langs de file

Door corona is motorrijden weer populair en deze motorfiets mag je met een autorijbewijs besturen. De Qooder QV3 heeft drie wielen en wordt gemaakt in Zwitserland. Prijs vanaf € 7.999.

[Goodernederland.nl](https://goodernederland.nl)

Klok

Chique smartwatch

Op zoek naar een smartwatch op basis van Google OS, maar dan graag exclusief? Chique horlogebouwer Hublot biedt voor zo'n vijf mille de Big Bang e. Alleen als u echt geen raad weet met uw vakantiegeld...

[Hublot.com](https://hublot.com)

NLP speciaal voor accountants

NBA Opleidingen biedt een compleet programma op het gebied van Neuro Linguïstisch Programmeren (NLP) speciaal voor accountants.

Workshop NLP

Grip op uw brein, verander gedrag van binnen

“Leerzame workshop en geeft bovendien een goede introductie van NLP als je overweegt om de volledige NLP cursus te gaan volgen.”

17 september 2020 – Utrecht, PE-7

Basisopleiding NLP

Van adviseur naar vertrouwenspersoon

“Geeft een prima steun voor het functioneren in de praktijk.”

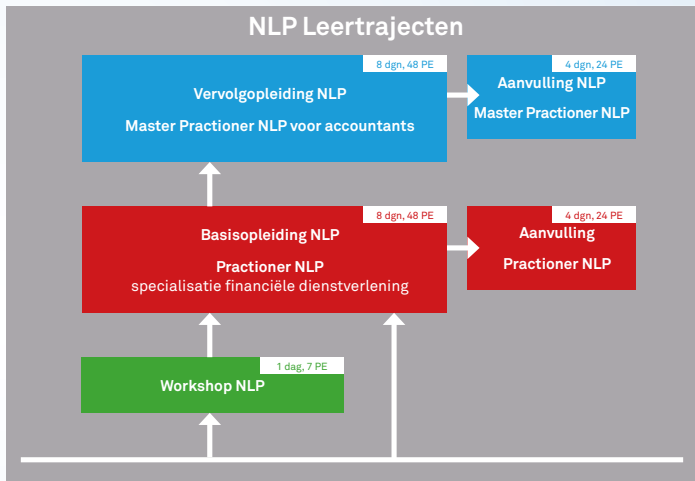
Startdatum 9 november 2020 – Baarn, PE-48

Vervolgopleiding NLP

Voor diepgaand en blijvend advies

“De cursus geeft veel inzicht in communicatie vanuit het perspectief van zintuiglijke waarneming gesprek in.”

Startdatum 2 november 2020 – Baarn, PE-48

Aanvulling basisopleiding NLP

“Veel tips die direct toepasbaar zijn in je werk.”

Startdatum 29 oktober 2020 – Baarn, PE-24

Aanvulling vervolgopleiding NLP

“Je wordt je bewust van wat je doet en hoeveel invloed je hiermee kunt uitoefenen.”

Startdatum 11 november 2020 – Baarn, PE-24

ONLINE BEËDIGD

Ook in coronatijd studeren nog altijd nieuwe accountants af. Hun diploma krijgen zij thuisgestuurd, maar het afleggen van de eed gebeurt online.

Linksonder: Evelien Houtackers, adviseur samenstellpraktijk bij Deloitte, Maastricht
Linksboven: Maik Kooy, supervisor assurancepraktijk bij KPMG, Alkmaar. Rechtsboven: Neal den Baars, assistent manager controlepraktijk bij Q-Concepts, Den Bosch.

Over heel 2019 ontvingen 719 jonge accountants hun diploma van de NBA. Dat gebeurde, net als in de jaren ervoor, tijdens een feestelijke bijeenkomst bij de beroepsorganisatie, in aanwezigheid van hun geliefden. Tijdens die diplomauitreikingen, elke paar weken georganiseerd voor zo'n 25 tot dertig geslaagden, werd door de geslaagden ook de beroepseed afgelegd.

Sinds medio maart van dit jaar, toen de NBA in lockdown ging, is alles anders. Al drie maanden zijn er geen diplomauitreikingen meer georganiseerd. Ondertussen studeren er nog steeds jonge accountants af. Het diploma komt per post naar die nieuwe beroepsgenoten toe, maar bij het afleggen van de beroepseed is gekozen voor een digitale oplossing. Inmiddels hebben, gedurende zo'n dertig sessies, al bijna vierhonderd leden de eed individueel online afgelegd.

Samen met enkele collega's is Frank van Gelder, normaal betrokken bij de PE-activiteiten van de NBA, aangesteld als bevoegd functionaris om de eed online af te nemen. Sinds half maart heeft hij dat al flink wat keren gedaan. Het blijft een bijzonder moment voor iedere nieuwe accountant, merkt hij, al vinden sommigen het jammer dat de reguliere uitreiking nu niet door kan gaan. "Met name voor de trotse ouders."

Beeldbellen

De nieuwe accountants krijgen de tekst van de eed vooraf toegezonden en sommigen kiezen er voor om die zelf voor te lezen. Alternatief is dat de NBA-functionaris dat doet, aldus Van Gelder. Voor sommigen is het afleggen van de eed een spannend moment, anderen doen het er "tussendoor", zo lijkt het. "Ik belde al een keer met iemand in een vakantiehuisje in het bos, een ander was net druk aan het klussen. Dan is het even omschakelen."

'Beeldbellen' is het uitgangspunt. Of het nu via Skype gaat, MS Teams of Whatsapp, streven is om elkaar in de ogen te kunnen kijken. In een enkel geval leggen leden de eed voor een tweede keer af; als het een herinschrijving betreft, of als er meer dan zes maanden zit tussen de eedaflegging en de inschrijving in het register. "Dan moet het opnieuw", legt Van Gelder uit. Zo is er meer. Een jonge accountant belde een kwartier voor de afgesproken tijd af, vanuit het ziekenhuis. Hij was die nacht vader geworden. Ook vermeldenswaard: "Een van de nieuw geslaagden woont in Suriname en had zich in de afgesproken tijd vergist. Zij heeft om half vijf 's ochtends de beroepseed afgelegd." ←

Erasmus Universiteit Rotterdam verzorgt de
Postacademische MasterCourses

Financiële Planning

en

Financiële Planning voor Accountants

MasterCourse Financiële Planning

De MasterCourse in twee delen, die los van elkaar te volgen zijn, voor financiële adviseurs, accountants, belastingadviseurs, hypotheekadviseurs, private bankers en pensioenadviseurs. Uitgangspunt is integrale financiële advisering. De MasterCourse wordt gegeven in twee delen, elke week op donderdag.

Online voorlichting
voor beide
MasterCourses:

Woensdagavond
15 juli 2020
19.30-20.30 uur

Aanmelden via
feibv@ese.eur.nl

ONDERDEEL 1 17 september 2020 – 28 januari 2021
brengt u op niveau van de Federatie Financiële Planning

ONDERDEEL 2 4 februari 2021 – 3 juni 2021
brengt een belangrijke verdieping aan

MasterCourse Financiële Planning voor Accountants

Werkt u als accountant en wilt u kennis opdoen of bent u toe aan een update over Financiële Planning? Maak kennis met de nieuwe MasterCourse voor Accountants. Wij werken met toonaangevende docenten.

De MasterCourse wordt gegeven in twee delen, om de week een middag- en avond-college: deel 1 van september tot december 2020, deel 2 van januari tot april 2021.

Deze MasterCourse wordt georganiseerd door FEI BV in samenwerking met ESAA. FEI BV en ESAA zijn onderdeel van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

www.feibv.nl/mastercourses/

Be smart!

TEKST BJÖRN REMMERSWAAL

INNOVATIE IN DE PRAKTIJK. DIT KEER: PROF. DR. FRANK VERBEETEN (UVA) OVER DIGITALISERING.

"De financiële afdelingen bij bedrijven waar veel aandacht is voor technologie kunnen sneller omschakelen naar een overwegend digitale werkomgeving dan bedrijven die daarin achterlopen. Maar daarin is een skills-component ook essentieel." Dat is een van de conclusies die Frank Verbeeten (professor of accounting Universiteit van Amsterdam) trekt, op basis van onderzoek naar de toepassing van technologie op de financiële functie door de NBA en de UvA. In april en mei werd aan 115 accountants in business gevraagd wat de effecten zijn van het coronavirus op hun organisatie. De uitkomst was vrij positief: 'slechts' tien procent van

de respondenten ziet de coronacrisis als een grote bedreiging voor de continuïteit; ongeveer een derde ziet een omzetsdaling.

Grote bedrijven, maar ook bedrijven van ander formaat die technologie al hoog in het vaandel hadden staan, hebben een duidelijke voorsprong. Verbeeten: "Hoogtechnologische bedrijven hebben deze crisis natuurlijk ook niet zien aankomen. Maar ze kunnen wel sneller reageren en sneller de inzichten verkrijgen die nodig zijn om te reageren op de nieuwe omstandigheden."

Momenteel ziet Verbeeten dat accountants vanwege de coronacrisis hun huidige manier van werken nog

eens tegen het licht houden en het nut zien van verdergaande digitalisering. "Dat komt niet alleen doordat men nu digitaal moet communiceren, maar ook omdat er door de crisis een focus ligt op bijvoorbeeld liquiditeitsplanning of cijferanalyses; zaken die een stuk makkelijker zijn als je veel data hebt die je digitaal inzichtelijk kunt maken."

Het onderzoek van Verbeeten maakt deel uit van een groter onderzoek naar technologie in de financiële functie. Dit onderzoek werd drie jaar geleden voor het eerst uitgevoerd en is dit jaar herhaald, wat veel interessante inzichten oplevert. Het onderzoek is te vinden op NBA.nl.

Een aansprekend dilemma, zoals eerder aan NBA-leden voorgelegd via de DilemmApp. De geheel vernieuwde DilemmApp (blauwe icoontje) is beschikbaar in de appstores voor Android en Apple. Verificatiecode voor inloggen: Accountant. Meer dilemma's via nba.nl.

DILEMMA: NIET GESCHOTEN, ALTIJD MIS

Een zeer vermogende dga, goede klant van een mkb-accountantskantoor, vraagt hulp bij aanvraag van een noodmaatregel. Hij valt binnen de normen en komt formeel dus in aanmerking voor de regeling. Maar de wetgever heeft eigenlijk niet beoogd ondernemers als deze te ondersteunen. De klant heeft uitbundig gebruik gemaakt van de mogelijkheid dividend aan zichzelf uit te keren, waardoor er nu weinig liquiditeit in het bedrijf zit. Bij zijn belastingaangiften zoekt hij ook graag de grenzen op. Wat doet u voor uw klant bij de aanvraag van deze noodmaatregel?

1 Ik verzorg de aanvraag, hij komt er gewoon voor in aanmerking.

2 Ik verzorg de aanvraag, maar heb wel een goed gesprek met hem en doe hierin een moreel appél.

3 Ik zeg dat zijn verzoek me een beetje tegenvalt en dat hij het zelf mag regelen.

4 Anders, namelijk...

Het overgrote deel van de deelnemers (61 procent) koos voor optie 2: aanvragen, maar wel met een goed gesprek. "Als de wetgever het niet had gewild, was het wel in de wet vastgelegd", zo werd gesteld. Optie 1 kreeg 22 procent. "Ik ga niet de moraalridder uithangen en wordt daar door mijn klant ook niet graag voor betaald." Elf procent koos voor optie 3: regel het zelf maar. "Uiteindelijk kan ik het niet tegenhouden."

DE PSU VAN

Daphne Bot

Daphne Bot (27) is werkzaam als senior in de assurancepraktijk bij Grant Thornton in Rotterdam. Ze heeft een afgeronde post-master opleiding registeraccountant. Voor het behalen van de accountantstitel moet ze alleen nog het laatste jaar van de praktijkstage doen.

Sinds 1 januari 2018 is Daphne bestuurslid van de NBA Young Profs. Vanaf september 2019 is zij daarnaast lid van de raad van advies accountancy voor de Avans Hogeschool en sinds voorjaar 2020 bovendien corrector financial auditing voor de Nyenrode Business Universiteit.

Daphne woont in Hardinxveld-Giessendam en houdt ervan om te sporten (bodypower) en gezellig met vrienden uit eten te gaan. Over haar kledingkeus zegt ze: "Draag iets waar je jezelf gelukkig in voelt. Er zijn vele manieren om verzorgd over te komen, zeker als accountant is er meer dan alleen het vijftig tinten blauwe pak. Zelf houd ik van kleurrijk, ik denk dat we daar allemaal vrolijker van worden. Maar uiteindelijk gaat het natuurlijk om de kennis en kunde die ik meeneem."

Horloge
Zinzi
zilver

Tas
Een GT-trolley
voor het werk, de cowboybag
voor privé

Schoenen
Zwarte enkellaarsjes

Auto
Mazda 2
SkyActiv-G 90 GT-Luxury uit 2018, grijs

Laptop
Dell
Zwart

Telefoon
Apple SE (privé)
en Samsung (werk)

Apps
WhatsApp en mail

Ook op de foto met uw Persoonlijke Standaard Uitrusting?
Redactie@accountant.nl

Kleding
Jurk Steps
Dress

In 2008 presenteerde het toenmalige NIVRA een fictief jaarverslag 2020 van een al even fictief accountantskantoor: ZILCH. Na lezen pas weer openen in 2020, was de oproep daarbij. Wat kwam er uit van de voorspellingen?

TEKST ARNOU VAN KEMPEN BEELD MARJA BROUWER, VRHL

ZILCH, twaalf jaar later

Aan het begin van het huidige millennium werd het accountantsberoep in Nederland opgeschikt door een reeks internationale en vooral nationale *audit failures*, die het beroep op haar grondvesten deden schudden. Het ooit roemrijke kantoor Arthur Andersen viel als een kaartenhuis om. In Nederland was de verslaggevingsfraude bij Ahold een enorme klap in het gezicht van aandeelhouders en het maatschappelijk verkeer. Wetgevers over de hele wereld grepen in. Nederland deed dat via de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). De Autoriteit Financiële Markten (AFM) werd toezichthouder op een beroep dat al een eeuw gewend was aan zelfregulering. Het was een beroep van notabelen, veelal mannen en een enkele vrouw, in pak, de stropdas was nog de absolute norm. Het was vooral een beroep van zelfgenoegzaamheid en navelstaren. Waar niet de vraag werd gesteld “wat vragen onze stakeholders van ons?” maar “hoe leggen we de stakeholders nog eens uit dat ze het verkeerde vragen, waardoor er een verwachtingskloof is?”.

Het is in deze context dat de nieuwe wereld voor accountants ontstond, waarin extern toezicht een vanzelfsprekendheid werd. Maar ook waarin op het beroep bleef worden gehamerd. Na de boekhoudschandalen kwamen de enorme reddingsoperaties in de financiële crisis, die de belastingbetaler onvoorstelbaar veel kostten. Natuurlijk werd daarbij ook naar accountants gekeken. Commissie na commissie werd gevormd, door beroepsorganisatie en wetgever, en keer op keer werden nieuwe maatregelen bedacht, nieuwe verwijten geuit en bekende stokpaardjes bereden.

Je zou je kunnen afvragen: waarom heeft het beroep nooit eens de tijd genomen om na te denken over de toekomst, over ontwikkelingen die het beroep zouden gaan bepalen? Waarom heeft het beroep, de beroepsorganisatie geen analyse van een mogelijke toekomst gemaakt, zodat op te verwachten ontwikkelingen kon worden ingespeeld?

Toekomstbeeld

Die vraag zou vooral getuigen van een slecht geheugen. In 2008 kreeg Nart Wielaard, in het kader van een groter project van het toenmalige NIVRA, de opdracht om op basis van een reeks interviews met kantoordirecteuren en andere prominenten uit het beroep een toekomstbeeld te schetsen. Hij deed dit in de vorm van het jaarverslag 2020 van ZILCH, het grootste accountantskantoor in 2020. Wie bij de bijeenkomst waar dit werd gepresenteerd aanwezig was, ontving een papieren editie, in een metalen kافت met een sticker met daarop de tekst ‘Pas weer openen in 2020!’. U begrijpt, het is nu twaalf jaar later en ik heb mijn exemplaar geopend.

Het is aardig om te zien hoe veel er kan gebeuren in toch “maar” twaalf jaar. Alle 63 pagina’s bespreken is veel te veel, maar het geheel is zo vlot leesbaar dat ik genoeg durf te nemen met een kleine bloemlezing. U zult zelf graag het hele verslag lezen, glimlachen over sommige gedachtes, u verwonderen over de correctheid van andere ideeën. Ik beloof u in ieder geval een bijzonder prettig leesbaar verhaal.

Om niet om te komen in details heb ik een top drie van totale misrekeningen en een top drie van opmerkelijk goede voorspellingen gemaakt. Bedenk overigens: dit zijn voorspellingen en misrekeningen van veertien zwaar-gewichten en kenners uit 2008.

Misrekeningen

1. Ten onder aan megaclaims

Op de eerste plaats zou ik toch wel de voorspelling willen zetten dat de big four in 2015 aan een megaclaim ten onder gaan en alleen kunnen voortbestaan door ingrijpen van de SEC. Dit ingrijpen zou vervolgens leiden tot een inperking

Your future hasn't been written yet. No one has. Your future is whatever you make it. So make it a good one.

(Doc Brown)

NIVRA-voorzitter Jan Helderman en Mazars-partner Jos van Huut bij de presentatie van Zilch. Het fictieve jaarverslag werd aangeboden in een 'tijdscapsule'.

ZILCH JAARVERSLAG 2020

In 2008 presenteerde het NIVRA een fictief jaarverslag over 2020 van de fictieve internationale accountantsorganisatie ZILCH Compliance & Assurance Worldwide. ZILCH (Engelse spreektaal voor 'niets') vierde in dat jaarverslag 2020 haar tienjarig bestaan, na een "stormachtige groei" te hebben doorgemaakt. Uitgangspunten van de organisatie: Volledige automatisering van alle processen voor verantwoording en assurance. Een *truly global* organisatie, waarin wereldregio's naadloos samenwerken, van elkaar leren en investeren in innovatie. En een model waarin professionals die zich aansluiten bij het ZILCH Platform ruimte krijgen voor eigen ondernemerschap. Leuk feitje: de naam van de Chinese ceo van ZILCH is een anagram van auteur Nart Wielaard. De pdf van het fictieve jaarverslag is te vinden op Accountant.nl.

Het is aardig om te zien hoe veel er kan gebeuren in toch 'maar' twaalf jaar.

van de aansprakelijkheid voor *audit firms*, waardoor die markt beter toegankelijk wordt voor kleinere kantoren. Van een dergelijke megaclaim is nooit sprake geweest en van beperking van de aansprakelijkheid evenmin. Maar ook al is de voorspelling bepaald niet uitgekomen, er zit wel een interessante gedachte achter. AFM, MCA, CTA en nu ook de minister van Financiën denken wel degelijk na over de structurering van de markt, om zo tot meer toetreders en meer kwaliteit te komen. De gedachte dat de markt positief kan worden geherstructureerd door de aansprakelijkheid in te perken is daarbij niet in beeld, maar het is wel degelijk een realistisch idee. Het is ook politiek volstrekt contra-intuïtief: falende kantoren belonen met een bescherming tegen aan-

sprakelijkheid. Maar het door ZILCH beschreven effect van toetreding door nieuwe partijen is wel degelijk denkbaar.

2. De eeuwige belofte van XBRL en Continuous Assurance

Je hebt van die begrippen die al heel lang bestaan, waar al heel lang dure congressen mee worden gevuld en waar al heel lang opmerkelijk weinig van terecht komt. In 2020 zou je *blockchain*, *machine learning* en *big data* kunnen noemen. Termen die kwamen en alweer gingen. De belofte van *realtime* financiële informatievoorziening door XBRL zit in diezelfde hoek. Maar de meest prominente is toch wel *Continuous Assurance*. Zelf hoorde ik het begrip voor het eerst in 1993 en toen gonsde het kennelijk al een tijdje rond. In 2008 was het mooi voor een toekomstvoorspelling over 2020. En in 2020 is het nog steeds niet veel meer dan een mooie term.

3. De Chinezen komen!

In het jaarverslag van ZILCH klinkt een in 2008 vaker gehoord verhaal door. China is bezig met een opmars als economische grootmacht en dat zal op den duur ook

Het door ZILCH beschreven effect van toetreding door nieuwe partijen is wel degelijk denkbaar.

betekenen dat naast de Angelsaksische big four een of meer grote Chinese audit firms zullen verschijnen. Bij ZILCH heet dat kantoor Kazudoï.

Ondanks uitstekende hulp van Google heb ik niet kunnen ontdekken of de naam Kazudoï wellicht een grapje of een verwijzing bevat die voor Chinees-sprekers te begrijpen is. Feit is in ieder geval dat de hegemonie van de Angelsaksische auditwereld niet doorbroken is vanuit China. Sterker nog, de handelsoorlog tussen de VS en China lijkt de acceptatie van China als meer dan een productie-powerhouse in de wereld verder afgeremd te hebben. En dan hebben we het nog niet eens over corona.

Goede voorspellingen

1. De opkomst van de zzp-accountant.

Het bedrijfsmodel van ZILCH draait volledig rond zzp'ers en/of 'aangesloten kantoren'. Naar buiten toe één organisatie, maar achter de voorgevel allemaal kleine aanbieders.

Het beschreven model doet sterk denken aan de huidige big four. Allemaal hetzelfde logo op de gevel, maar in de praktijk weten we allemaal dat KPMG Nederland en KPMG Uruguay behoorlijk verschillen. Het model van ZILCH gaat echter veel verder en voorspelt een trend die we hebben gezien in de praktijk. Ook al presenteert een kantoor zich als één organisatie, de binding tussen kantoor, partners en medewerkers is veel losser geworden, door een sterk gegroeide flexibele schil. In 2020 is het volstrekt normaal om als zzp'er-accountant je diensten aan een kantoor ter beschikking te stellen.

2. Doorzetten van de niet-fysieke verbinding

ZILCH hanteert hologram-technologie voor de communicatie tussen al haar *members*. Alles op het Android-platform. Oké, niet Android, maar iOS is de dominante partij. En hologrammen zijn technisch toch wat ingewikkelder dan in 2008 bedacht. Maar we zien wel dat de webcam en een

Het hele jaarverslag van ZILCH ademt een focus op milieu, verkleinen van de footprint, duurzaamheid.

groot beeldscherm normaal zijn geworden in de spreekkamers van heel veel accountants. En sinds de coronacrisis blijkt zelfs dat we met ons allen prima vanuit thuis kunnen televergaderen.

3. Duurzaamheid

Het hele jaarverslag van ZILCH ademt een focus op milieu, verkleinen van de *footprint*, duurzaamheid. Zowel in het bewustzijn van de organisatie zelf, als in specifieke dienstverlening.

Hoewel de echte doorbraak in accountantsland er nog niet is, mag toch wel worden vastgesteld dat deze gaande is. Van de verduurzaming van kantoorgebouwen en wagenparken tot de specifieke dienstverlening aan klanten: 'groen' is niet meer iets voor geitenwollensokken, maar past prima bij het driedelig grijs met stropdas. Al is die stropdas ook een beetje de weg van de dodo aan het gaan.

Easter egg van de auteur

Persoonlijk moest ik wel lachen om een klein detail. Alle namen van de leden van de *board* en van het *supervisory committee* van ZILCH zijn fictief, als ik goed heb gezocht. Op één uitzondering na: Larry Page, oprichter van Google, is toezichhouder van ZILCH.

Ik weet het niet zeker, maar ik denk dat hierin niet de geïnterviewden zichtbaar zijn, maar auteur Nart Wielaard zelf, die in het verleden interessante observaties deed over de democratisering van de auditfunctie en de overbodigheid van de beroepsauditor, in een wereld van oneindige informatiebeschikbaarheid en een goede zoekmachine. ←

VECHTDAL ACCOUNTANTS UIT OMMEN, DEZE SUCCESFORMULE TREEDT DE TOEKOMST LACHEND TEGEMOET!

Bij binnenkomst in hun kantoor in Ommen valt het meteen op, hier wordt met veel energie en plezier gewerkt voor de regionale ondernemers. Henk Jan Schuurhuis, Frank Welleweerd en Rob van Lenthe vertellen over hun passie: adviesgericht werken.

Wat je direct merkt is het enthousiasme en de bevologenheid van dit drietal. Samen met compagnon Jan Tjerkstra leiden zij dit sterk groeiende kantoor. Het kantoor dat in 2013 is opgericht, is inmiddels uitgegroeid naar een team met 9 medewerkers. Adviesgericht werken stroomt hier als het ware door de aderen van het kantoor.

Waar veel kantoren het moeilijk vinden om meer te gaan adviseren, staat in deze organisatie de adviesaanpak juist centraal. Ook de assistenten spelen hierin een belangrijke rol, eigenlijk is iedereen hier met advies bezig. We spreken het drietal met name over hun gezamenlijke passie waarin het Management KompasSysteem® (MKS®) één van de vele gemene delers is.

PLEZIER EN SUCCES

De succesformule begint met het voorop stellen van de klant. "We zorgen altijd voor service op maat en we helpen ondernemers zo compleet mogelijk met hun financiële situatie. We bedienen de hele portefeuille met een enthousiast team dat goed op elkaar is afgestemd en weet wat we als Vechtdal Accountants voor onze klanten willen realiseren. Ons hart gaat sneller kloppen van het verder helpen van ondernemers. Dat begint

bij de basis. De administratie moet up-to-date en correct zijn. Om dat te bereiken hebben we een duidelijke keuze gemaakt voor de software van Yuki. Als de cijfers bij zijn, dan kunnen we beginnen met het echte werk, namelijk het begeleiden van de klanten bij de realisatie van hun doelstellingen", aldus Henk Jan.

RESULTAATGERICHT & SPECIFIEKE BEDRIJFSECONOMISCHE KENNIS

Frank: "Lachen en plezier maken staat voorop, maar om succesvol te zijn voor onze klanten moeten wij resultaatgericht zijn. Wij gebruiken de bedrijfskennis van de klant en voegen daar onze financiële- en bedrijfseconomische kennis aan

toe. Bij het inzetten van die bedrijfseconomische kennis werken we al jaren met het MKS® en de bijbehorende software MKS.Tools".

Bij iedere klant wordt eerst de rendementsanalyse uitgevoerd, hier kunnen de assistenten al een belangrijke rol in spelen. Hieruit blijkt wat de winstcapaciteit is van een onderneming en op welke punten binnen het bedrijf verbetering mogelijk is. "Het traject dat daarop volgt is echt gaaf en leerzaam met als uitkomst betere bedrijfsresultaten, grip, rust en inzicht voor de ondernemer", geeft Rob aan.

EENVOUDIGWEG BETROKKEN

Omdat de adviseurs de resultaatdoelstellingen van de klanten ken-

“Als het lukt om een doel schouder aan schouder met een klant te behalen geeft dat een kick. Klanten voelen dat. Door deze manier van samenwerken kunnen wij het meest optimale uit een samenwerking met de klant halen.”

nen, deze centraal stellen en deze ook monitoren, ontstaat er haast vanzelf een grote mate van betrokkenheid. “Elke klant is voor ons uniek en heeft andere wensen en doelen. We kunnen iedere klant met behulp van het MKS® met een zelfde structuur en aanpak begeleiden, dit maakt onze adviestrajecten efficiënt” zegt Frank.

Rob: “Als het lukt om een doel schouder aan schouder met een klant te behalen geeft dat een kick. Klanten voelen dat. Door deze manier van samenwerken kunnen wij het meest optimale uit een samenwerking met de klant halen”.

KLANTEN CENTRAAL STELLEN, DOOR HELDERE KEUZES

“Wij maken in alles duidelijke keuzes. Zo ook in het type klant dat wij willen en kunnen bedienen. Een klant kiest bewust voor ons en wij kiezen ook bewust voor onze klant. Dit maakt dat wij extra plezier hebben in ons werk en daar succesvol in zijn. Wij zijn er achter gekomen dat dit de enige manier is om niet te worden opgeslokt door het administratieve werk en het uitwerken van de jaarrekeningen”, zegt Henk Jan.

Daarnaast hebben ze een speciaal dienstenlabel opgezet voor het

begeleiden van zzp'ers onder de naam “De Resultaatbepalers”. Op die manier zorgt men ervoor dat ook de zzp'er precies weet wat hij moet doen om zichzelf financieel te kunnen redden zonder dat hij voor verrassingen komt te staan.

Rob: “Wij zorgen ervoor dat ondernemers zich bezig kunnen houden met hun passie, zodat wij dat ook kunnen doen. Uiteraard ontzorgen wij hen hierbij, maar zonder advies en begeleiding, komen wij niet aan onze passie toe. Wij vinden het belangrijk dat klanten ons niet zien als noodzakelijk kwaad maar juist als een partner in het zaken doen”.

EEN TOEKOMSTBESTENDIG KANTOOR

Door deze heldere visie, missie en de keuzes die het kantoor de afgelopen jaren gemaakt heeft, is men klaar voor de toekomst. Waar veel kantoren niet aan advies toekomen door gebrek aan tijd en andere prioriteiten, heeft Vechtdal Accountants bewust tijd gemaakt voor advisering en begeleiding van klanten. Daarnaast is het kantoor inmiddels zover dat ook de assistenten een rol spelen in het adviestraject. Dit is wat hen drijft, waar ze passie voor hebben en waar hun strategie op is uitgestippeld.

Wil je meer weten over Vechtdal Accountants en hoe zij MKS® inzetten? Kijk dan eens op www.mks.tools of lees: <https://www.vechtdalaccountants.nl/diensten/het-managementkompasysteem/resultaatgericht-ondernemen/>

MINI Electric

Uit voorraad
leverbaar

Full Operational Lease vanaf

€419
per maand

o.b.v. 60 mnd / 10.000 km p.j.

Hyundai KONA Electric

Uit voorraad
leverbaar

Full Operational Lease vanaf

€495
per maand

o.b.v. 60 mnd / 10.000 km p.j.

Volvo XC40 P8 AWD Recharge

Full Operational Lease vanaf

€739
per maand

o.b.v. 60 mnd / 10.000 km p.j.

Een elektrische
auto leasen met
**lage netto
bijtelling** per
maand?

Vraag nu een vrijblijvende lease offerte aan
en bekijk ons actuele aanbod op [purelease.nl](https://www.purelease.nl)

Persoonlijk • Flexibel • Deskundig

Pure Lease B.V. | Robbenkoog 6, Alkmaar | T. 072 - 567 1336 | www.purelease.nl

#KLOOIENMETCOMPUTERS

ARNOUT VAN KEMPEN OVER ROMMELEN IN EEN DIGITALE WERELD

Wie zoals ik is opgegroeid met MS/DOS, ervaart Linux enerzijds als een feest der herkenning. Veel van de basisconcepten zijn hetzelfde. Maar anderzijds is Linux echt overweldigend. Het biedt zoveel meer mogelijkheden, de basis directory-structuur is complexer, de hoeveelheid beschikbare commando's is enorm. En dan laat ik nog buiten beschouwing de variatie in GUI's en CLI's. U weet nog wel: grafische *interfaces* en *command line interfaces*.

Ik heb al aangegeven dat ik met een Raspberry Pi werk, met Raspian als Linux-versie. De GUI laat ik voorlopig links liggen. Dat betekent dat we de CLI gaan verkennen en dat is in deze standaardset BASH. De naam BASH is een grapje, van het soort waar UNIX, en dus ook LINUX vol mee zit. In UNIX had je de *shell*, ofwel SH, als CLI. Een van de mogelijkheden in UNIX was de shell geschreven door de heer Bourne, de Bourne-shell. In Linux is dat de basis geweest voor BASH, de Born Again Shell.

Bij het opstarten van je Pi in CLI-modus start BASH automatisch. Een van de eerste taken van BASH is het inrichten van een aantal standaardinstellingen voor alle gebruikers en voor de gebruiker die op dat moment actief is. Daar zit meteen een belangrijk punt. We zijn gewend geraakt aan personal computers die wel *multi-tasking* zijn, maar *single-user*. Op het kantoor-netwerk loggen we eerst in op het

singel-user MS Windows, om pas daarna contact te leggen met achterliggende servers. Linux is fundamenteel multi-tasking en multi-user. Hoe simpel zo'n Raspberry Pi ook is, in principe kan het systeem een reeks gebruikers tegelijk bedienen. Op dit moment nog niet van belang, maar het komt nog wel eens terug.

Linux werkt met directories, net zoals vroeger MS/DOS en MS Windows. Op enig moment ging Microsoft die structuren *folders* noemen, maar feitelijk is het verschil met een directory minimaal. Wat in Linux wel van belang is, is te begrijpen dat een directory een bestand, of een file, is. Ook programma's zijn files. In Windows lijken folders en files iets totaal verschillends. Programma's en overige files lijken wel op elkaar, maar in Windows kan je het verschil zien aan de extensie, de laatste drie letters van de bestandsnaam. Als de laatste drie letters na de punt 'exe' of 'com' zijn, dan zijn het programma's en zal Windows ze als programma proberen uit te voeren, wat de inhoud ook is. Folders onderscheiden zich niet door de extensie van andere files, maar door een typeaanduiding. Deze wat rommelige organisatie is het resultaat van erfenissen van MS/DOS en pogingen het systeem voor de gebruiker zo overzichtelijk mogelijk te maken.

In Linux is het allemaal een stuk systematischer, maar voor Windows-gebruikers daardoor ook echt wennen. Het verschil tussen soorten

files wordt in Linux volledig bepaald door 'vlaggen'. Iedere file heeft een aantal *permission-flags* die bepalen wat je met een file kan doen. En met een andere vlag bepaal je of een file een directory is of niet. Een van de *permissions* is *execute*. Een file met die permission is dus een programma en kan worden uitgevoerd. Extensies zoals in Windows zijn daarmee overbodig en worden in de praktijk ook maar beperkt gebruikt. Een goed begrip van permissions is van vitaal belang als we aan het programmeren gaan. Je kunt behoorlijk gek worden van een programma dat dienst weigert, tot je je realiseert dat het niet de juiste permissions heeft. Daar komen we op terug.

Voor nu de suggestie om eens wat rond te kijken. Hiervoor is het goed te weten dat bijna alle Linux-commando's een eigen hulppagina hebben die je oproept door **man commando**, of je gebruikt **commando -h**.

Een eerste commando waar je niet buiten kan is **ls**. Probeer het eens uit, zoek met **man ls** of met **ls -h** uit wat het allemaal kan. Probeer daarna ook **cd**. Je kunt geen schade aanrichten, het is puur rondkijken in je systeem. ←

125 JAAR ACCOUNTANTSBEROEP

Een jubileumdiner van het accountantsinstituut in 1965, met een olifant aan tafel. Deel drie van een reeks ter gelegenheid van 125 jaar accountantsberoep in Nederland.

TEKST LUC QUADACKERS*

Zeventigjarig jubileum met een olifant

Oude edities van *De Accountant* doen soms denken aan Toon Hermans als voorzitter van de vereniging 'Ons Genoegen'. In die sketch somt hij langdurig de lijst met nieuwe verenigingsleden op, met mevrouw Loofhutjes als hilarisch middelpunt. Dat gevoel bekruipt je ook een beetje bij *De Accountant* van februari 1965, waarin het feestelijk diner ter ere van het zeventigjarig bestaan van het NivA wordt verslagen.

Het jubileumdiner vond plaats in het Amstelhotel in Amsterdam. 'Tafelpraeses' was prof. drs. Groeneveld, op dat moment de voorzitter van het Instituut. Er zijn ruim veertig hoogwaardigheidsbekleders aanwezig vanuit overheid, onderwijs, bedrijfsleven en vrijeberoepsorganisaties. Alle aanwezigen worden uitvoerig genoemd met naam, affiliatie en volledige titulatuur. Het voorstellingsrondje bestrijkt daardoor maar liefst bijna twee pagina's van het blad. Fraai gelardeerd met een foto van voornamelijk grijze, kalende heren met zwarthoornen brilmonturen en allen gestoken in onberispelijke rokkostuums. Het was duidelijk eervol om hierbij te mogen zijn. Geen vrouw te bekennen overigens.

In zijn toespraak stelt Groeneveld dat er weinig aanleiding is voor een uitgesproken viering. Hij maakt niet expliciet duidelijk waarom. Toch vindt Groeneveld dat het aanstaande jubileum niet ongemerkt voorbij mag gaan. Reden: het goede vooruitzicht dat het NivA ergens in de komende vijf jaar eindelijk formeel zal worden vervangen door het wettelijk Instituut van Registeraccountants, na 65 jaar vruchteloze pogingen. Hij blikt kort terug op de afgelopen zeventig jaar: de NivA-oprichting in 1895, het hoogleraarschap van Volmer in 1909, Limpergs grote theoretische impact, de Tweede Wereldoorlog en de organisatie van twee wereldcongressen in Nederland. Maar hij besteedt ook aandacht aan de toekomst: "de elektronische informatieverwerking neemt een snelle vlucht en stelt geheel nieuwe eisen aan de administratieve organisatie en controle van het bedrijf", "de specialisatie in de beroepsuitoefening neigt naar toeneming, terwijl een

tendentie naar grotere kantoren kan worden opgemerkt". Groeneveld sluit af met de woorden: "Het was uiteraard geenszins de bedoeling om u in onze zorgen te betrekken..." Vreemd. Welke zorgen? Is er wellicht meer gezegd dan uiteindelijk is opgenomen in het blad? Was er een olifant in de zaal?

Als we de lange lijst met aanwezigen doorakkeren, dan zien we dat prof. drs. J. Brands ook aanwezig is. Wellicht is hij de link naar de olifant? De 'Commissie Brands' (met als voorzitter inderdaad de aanwezige J. Brands) kreeg in 1962 de taak om "de omvang en de inhoud te peilen van de behoeften van het midden- en kleinbedrijf en van maatschappelijke instellingen en diensten op het gebied van de accountancy en de daarmee verband houdende werkzaamheden". Het doel is om een wettelijke regeling van de "tweede groep" accountants te onderzoeken. Het NivA is tegen zo'n regeling. Het zou, onder andere, alleen maar leiden tot verwarring met hun zwaarbevochten wettelijke RA-titel. Het rapport van de Commissie Brands I verschijnt in het voorjaar van 1964. En in juni 1964 wordt meteen de Commissie Brands II ingesteld: de 'Commissie inzake Wettelijke Regeling betreffende Niet-registeraccountants'.

Wat zal dat gaan opleveren? Die onzekerheid beïnvloedt ongetwijfeld de achtergrondstemming tijdens het diner. En dat verklaart waarschijnlijk ook de nadruk op de accountant in de hoedanigheid van controleur en de pittige passages die tijdens de historische terugblik aan bod komen: "Ik behoeft u niet te zeggen, dat de ontwikkeling die het beroep nadien heeft doorgemaakt wordt gekenmerkt door het afstoten van de bijwerkende, verbeterende en balansopmakende boekhouder en door diens vervanging door de bedrijfs-economisch onderlegde controleur en adviseur."

En het bleef nog lang onrustig aan het accountantsfront. ←

* Luc Quadackers is eigenaar van Margila en als onderzoeker verbonden aan het Lectoraat Financieel-economische Innovatie van de Hogeschool Utrecht.

ALTIJD OPEN VOOR HET MKB

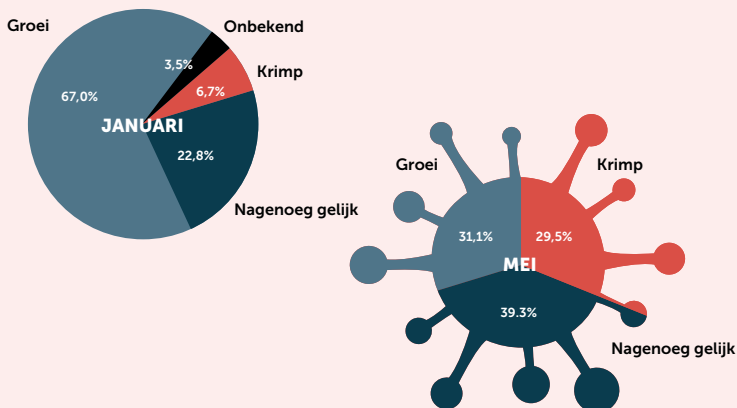
Financieel Adviseurs
kennen de power van
sale & lease back.

beequip.nl/adviseurs

Juist nu vragen ondernemers om snelle en daadkrachtige financiering. Beequip begrijpt dat. Daarom zijn we altijd open voor het MKB. Bijvoorbeeld voor sale & leaseback. Adviseurs waarderen die toegankelijkheid, korte reactietijden en heldere afspraken. Bij ons blijft gelden 'ijzer boven cijfers'.

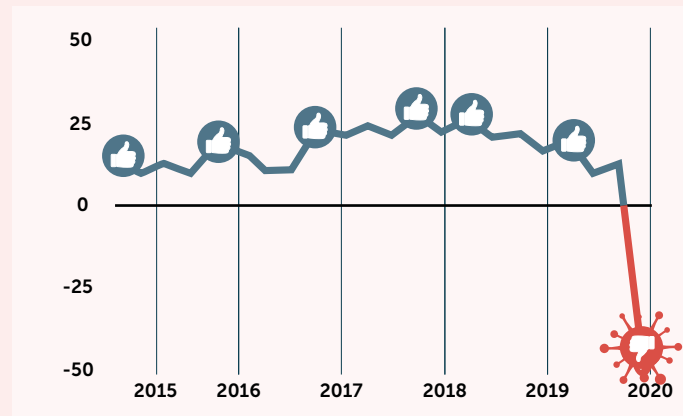
BECIJFERD: GEVOLGEN CORONACRISIS

Omzetverwachtingen accountants- en administratiekantoren voor 2020

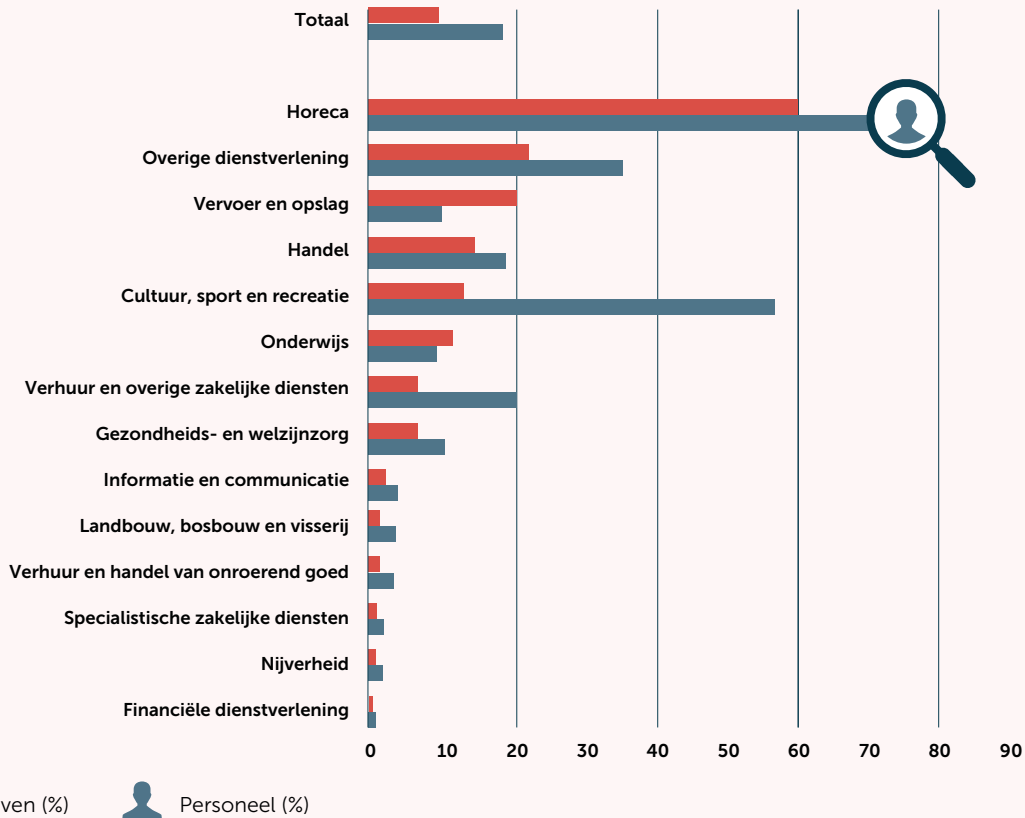
Bron: enquête Accountancy Vanmorgen

Ondernemersvertrouwen zakelijke dienstverlening

Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

Mkb-bedrijven met toegekende TOGS* (15 mei 2020)

Bedrijven (%)

Personeel (%)

* Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19

Bron: CBS

DE HAN IS DÉ OPLEIDER VOOR HET ACCOUNTANCY ONDERWIJS. VAN KORT HBO EN BACHELOR TOT POST-HBO OPLEIDINGEN.

WIJ BIEDEN AAN:

- ASSOCIATE DEGREE ACCOUNTANCY (2 JAAR, DEELTIJD EN DUAAL)
- BACHELOR ACCOUNTANCY (VOLTijd, DEELTIJD EN DUAAL)
- POST-HBO AA ORIËNTATIE ACCOUNTANCY MKB
- POST-HBO AA THEORIE EN PRAKTIJK

MEER WETEN?

NEEM CONTACT OP MET HAN DEELTIJDSTUDIES ECONOMIE,
MANAGEMENT & RECHT VIA 026-3691300
OF DEELTIJD.EMR@HAN.NL.

OF KOM LANGS OP EEN OPEN AVOND OF AFSPRAKENAVOND,
AANMELDEN VIA WWW.HAN.NL/DURF.

OPEN UP NEW HORIZONS.

HAN_UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

AT THE MOVIES

The Other Guys (2010)

TEKST LUC QUADACKERS

Op het eerste gezicht is *The Other Guys* een doorsnee melige en absurde actiefilm met te veel irrelevante seksgrappen. Pas tijdens de aftiteling lijken de makers een hoger ethisch doel na te willen streven.

Allen Gamble en Terry Hoitz zijn de sukkel, *the other guys*, van een politiecorps in New York City. Zij doen vooral het saaie papierwerk en vormen een veelgebruikte pispaal. Het gevolg is dat ze hun frustraties op elkaar botvieren. Ze zijn echter tot elkaar veroordeeld. Hoitz wil niets liever dan doorstromen richting het gevaarlijke, maar prestigieuze veldwerk. De forensische accountant Gamble blijft het liefst veilig achter zijn bureau zitten. Hij lijkt extreem stabiel en redelijk, zoals je van een accountant mag verwachten. Toch blijkt hij een nogal belachelijk verleden als studentenpooier te hebben. Toen hij niet meer *out of control* (vette knipoo) wilde zijn, besloot hij accountant bij de politie te worden.

Hoe dan ook: Gamble komt een financiële miljardenfraude op het spoor via een controle

op steigervergunningen. Gamble en Hoitz worden vervolgens extreem tegengewerkt door de corpsleiding, die onder druk staat van de witteboordencriminelen. Via een ontploffend accountantskantoor en de plichtmatige achtervolgingen en schietpartijen (onder anderen met Tsjetsjenen en Nigerianen) komt uiteraard alles uiteindelijk op zijn pootjes terecht. Wijze les: het zijn de mensen die het echte werk doen - die niet op tv en de voorpagina van de krant te zien zijn - die het verschil maken.

Maar er is meer. Tijdens de film wordt al een lijstje van Amerikaanse fraudezaken opgesomd, gepaard gaand met wat sneren richting de SEC. Bij de aftiteling begint het echte werk echter pas. Er volgt een minutenlange litanie over *Ponzi-schemes*, grote beursschandalen en hoe fraudebedragen zich verhouden tot het inkomen van de gewone man in de VS. Ceo-topinkomens worden in één moeite door ook maar op dezelfde duivelshoop geveegd. En dat allemaal tijdens het lied *Pimps don't cry, they never shed a tear*. Een vreemd en onverwacht einde.

ABN Amro revisited

Wacht, alweer een boek over ABN Amro?

Ja, weer een. Over elke Nederlandse grootbank is ondertussen wel een feuilleton te schrijven en wat betreft ABN Amro begint het al een leuke serie te worden. ING was vorig jaar ook al aan de beurt (*Accountant Q4 2019*) en het wordt misschien ook wel eens tijd voor de Rabobank. Of zou daar nu echt niets aan de hand zijn?

Maar nu eerst - wederom - ABN Amro. Dit boek richt zich op de periode 2007 tot 2018 (laten we dit voor het gemak de 'Zalm-jaren' noemen) inclusief de beursgang in november 2015 die de bank vers kapitaal opleverde maar niet echt in rustiger beursgenoteerd vaarwater bracht. Verre van zelfs.

Half april verschenen er al twee smeulige voorpublicaties in het FD die vooral ingingen op het feit dat toenmalig topman Gerrit Zalm twee keer een schriftelijke berisping van zijn eigen raad van commissarissen kreeg. Maar als accountants weten we allemaal dat een berisping alleen telt als deze van de Accountantskamer uit Zwolle komt. Zalm kon zich dus nog eens rustig omdraaien; het laat eerder ruis in de bestuurlijke verhoudingen bij de bank zien dan dat hij zich echt zorgen zou hebben moeten maken. En over ruis gesproken, dat was er wel vrij veel bij ABN Amro. Niet alleen tussen het bestuur en de raad van commissarissen, maar ook in het bestuur onderling. En tussen de bank en het ministerie van Financiën. En ook toezichthouder DNB keek vanaf het Frederiksplein kritisch mee. Er zijn eigenlijk weinig pagina's in dit boek waarin alles nu eens lekker rustig op rolletjes

loopt. Er is altijd wel wat aan de hand en de ondertitel van het boek is daardoor perfect gekozen. ABN Amro zat klem tussen de ambtenaren en de bankiers en Gerrit Zalm als topman daarmee ook.

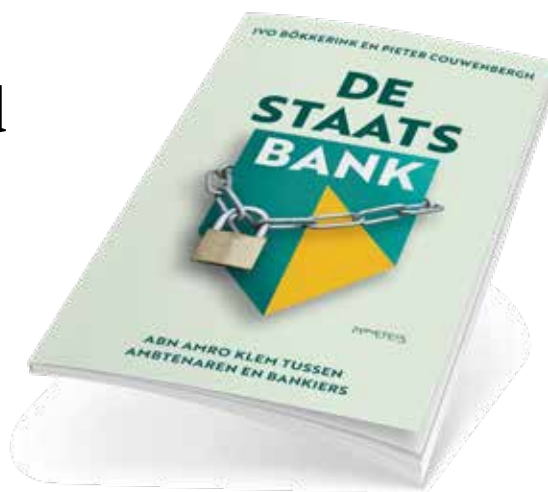
Even terug naar de beursgang eind 2015. Waar veel mensen bij ABN Amro dachten dat er daarmee een nieuw begin mogelijk was - ze waren immers Staatsbank af - werd de ruis toen eigenlijk steeds sterker tot het gedurende 2017 en 2018 geen ruis meer was maar veel meer: ordinaire machtsstrijd, lekken naar de pers, klokkenluidersbrieven, openlijke revolte van topmanagers tegen de koers van het bestuur en meer van dat soort fraaie dingen. Dit alles was eigenlijk allemaal al bekend aangezien ABN Amro al jaren onder het vergrootglas van de pers ligt, maar het is erg fijn om het in chronologische volgorde eens terug te lezen waarbij de conclusie geen andere kan zijn dan 'wat een zootje was het daar op de Zuidas'. Met in de hoofdrollen Zalm en - kortstondig - commissaris Olga Zoutendijk. Het laatste hoofdstuk is dan ook terecht getiteld "chaos"

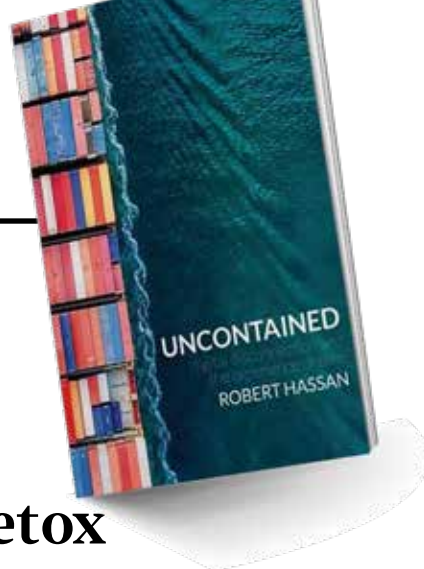
en beschrijft de periode januari tot en met oktober 2018.

Daarbij hanteren Bökkerink en Couwenbergh een fijne en vlotte schrijfstijl die ze naar eigen zeggen goed hebben gedocumenteerd met vele interviews met direct betrokkenen. Het levert een goed en smeulig leesbaar boek op. In de epiloog constateren de schrijvers overigens dat de reconstructie van ABN Amro van Staatsbank tot 'gewone' bank nog niet is voltooid. Het feuilleton ABN Amro is dus nog niet klaar. En als dit in de komende jaren weer een dergelijk boekwerk oplevert: *I can't wait*.

Tot slot - en eigenlijk buiten het bestek van deze bespreking - een woord van hulde dat dergelijke boeken worden geschreven. Er is immers veel tijd nodig voor research, documentatie, het spreken van alle (hoofd)personen en uiteindelijk het schrijven. *Encore*.

Ivo Bökkerink en Pieter Couwenbergh: De staatsbank - ABN Amro klem tussen ambtenaren en bankiers, Prometheus 2020, ISBN 9789044642223

Digital detox

Soms verschijnt een boek op het juiste moment.

In *Uncontained* vaart de schrijver - hoogleraar communicatie-wetenschap Robert Hassan - vijf weken mee op een containerschip van Australië naar Singapore. Vijf weken geen telefoon, televisie, e-mail en internet. Slik.

Maar gedurende het boek wordt duidelijk dat hij dit iedereen kan aanraden. Het geeft tijd voor jezelf, voor verloren herinneringen, zelfs voor een nieuw gevoel voor tijd. En Hassan heeft natuurlijk een aantal goede boeken meegenomen waaronder - jawel - Marcel Proust' *A la recherche du temps perdu*. Die zagen we al een beetje aankomen.

Het is overigens geen reisverslag per se. Er wordt wel het een en ander verteld over de route van het schip, het leven aan boord en de havens die hij aandoet. Maar hoogleraar Hassan heeft wel eens een boek gelezen en dat zal de lezer weten ook, onder andere Marcel Proust, Theodor Adorno, Henri Bergson, Rene Descartes, postmoderniteit, Weltanschauung. Het komt allemaal langs en maakt het boek tot een zeer persoonlijk reisverslag dat af en toe de indruk wekt van een filosofisch en psychologisch onderzoekswerkje. Niets mis mee overigens maar daar moet je wel een beetje van houden. Als lezer bent u bij deze gewaarschuwd. En de moraal van het verhaal is duidelijk: afzondering is goed. En jezelf loskoppelen van alle digitale schermen werkt uitermate verfrissend.

Overigens doet uw recensent dit terugdenken aan wat de voormalige FED-voorzitter Alan Greenspan ook deed; één- of tweemaal per week een aantal uren zijn agenda leegmaken om een boek of artikel te bestuderen. Of desnoods met de benen op tafel een tijdje *ins Blaue hinein* doorbrengen. Naar eigen zeggen hielp hem dit ter afleiding van zijn dagelijkse werk, om zich beter te concentreren en om zijn kennis op peil te houden en zelfs via interessante zijsprongetjes om die kennis 'vers' te houden.

En dat containerschip, kunnen we dat in Nederland ook doen? Misschien kunnen we deze gedachte lokaliseren door een paar weken mee te varen op de binnenvaart; een rijnaak. Alhoewel dat natuurlijk wel betekent "handjes uit de mouwen". Dat werkt - naast de *digital detox* - ongetwijfeld ook verfrissend.

Robert Hassan: Uncontained - digital disconnection and the experience of time, Gattan Street Press 2019, ISBN 9780 6482 09614

VERPLICHTE KOST

Welk boek 'moet' u lezen? De keuze van Jan Wietsma, directielid MKB-kredietcoach en NBA-bestuurslid: 'De schaduw van de wind' - Carlos Ruiz Zafón.

Ik houd van taal, mooie zinnen waarbij de schrijver de woorden op een schaalje van bladgoud weegt voordat hij ze aan papier toevertrouwt en zo een verhaal componeert dat je voor de rest van je leven bijblijft. Omdat het je aan het denken zet, je eigen kijk op de zaken en opvattingen uitdaagt en zo onderdeel wordt van je *Bildung*. Natuurlijk zorgt een goed geschreven verhaal ook voor uren leesplezier.

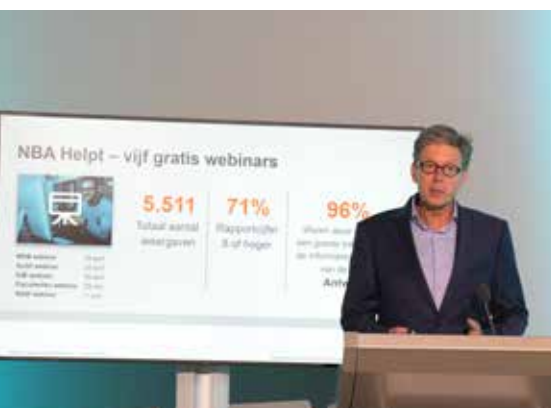
Een boek dat aan deze voorwaarden voldoet is *De schaduw van de wind* van Carlos Ruiz Zafón. Het begint al met de openingszin "Nog steeds herinner ik me de ochtend dat mijn vader me voor het eerst meenam naar het Kerkhof van de Vergeten Boeken." Een zin die een beroep doet op je verbeeldingskracht en denkvermogen. En het lukt Zafón om die spanning het hele verhaal vast te houden, zonder dat hij ook maar een moment inlevert op zijn andere kwaliteit: mooi gecomponeerde zinnen. Je waant je inwoner van Barcelona, je voelt je een detective op zoek naar de waarheid. Je leert ook op je hoede te zijn, want niet alle mensen hebben het beste met je voor, zeker niet in een samenleving waarin politiek opportunisme meer voordeel oplevert dan trouw zijn aan jezelf of je geliefden.

De schaduw van de wind houdt ook de accountant een spiegel voor. Het laat het belang zien van de liefde voor het vak in al zijn gelaagdheden. Alleen zo ben je voor de samenleving van betekenis.

De schaduw van de wind - Carlos Ruiz Zafón, ISBN 9789056725914.

Eerste online ledenvergadering NBA

De NBA organiseerde op 15 juni haar eerste geheel digitale ledenvergadering. De ALV stemde in met de benoeming van Monika Bankert als nieuw bestuurslid.

Voorzitter Marco van der Vegte was trots dat het accountantsberoep zich zo goed door de coronacrisis slaat. “Nooit eerder was het zo waar: Nederland rekt op zijn accountants.” De politieke keuze om heel snel een pakket aan steunmaatregelen te presenteren heeft het beroep “opgezaagd met een uitvoeringsprobleem”, zo stelde Van der Vegte. De NBA zit vanaf het begin van de crisis daarvoor aan tafel bij het ministerie van SZW en het UWV, met de gemaakte politieke keuzes te helpen

vertalen naar “concrete en toepasbare uitvoeringsregels”.

Benoemingen

Monika Bankert werd door de leden gekozen als nieuw NBA-bestuurslid, als opvolger van Gertjan Stoker. Het accountantsberoep moet een rol willen vervullen bij het werken aan een betere, duurzame samenleving, wat Bankert betreft. Ook de herbenoeming van voorzitter Marco van der Vegte, de benoeming van Malika Bensellam-Bouhtala als plaatsvervangend voorzitter en de benoeming van Anja Bast-den Hollander als controlerend accountant van de NBA waren hamerstukken.

Bestuurslid Esther van der Vleuten gaf aan dat de impact van de coronacrisis op het resultaat van de NBA over 2020 vooral voelbaar is door een omzetzakking van zo’n twee miljoen euro bij NBA Opleidingen. Voor dit jaar gaat de NBA daarom uit van een negatief resultaat van € 664.000. Over 2019 viel het resultaat juist bijna een miljoen euro

gunstiger uit dan gedacht. De NBA is financieel gezond en ook het minimum weerstandsvermogen is geen reden voor zorg. Het aantal leden groeide in het afgelopen jaar met 247, tot in totaal bijna 22.000.

Loftrampetten

Tijdens de vergadering werd de voortgang van de nieuwe bestuurlijke inrichting van de NBA toegelicht. Aan het slot van de ALV waren er drie NBA ‘Loftrampetten’ voor Bas Herrijgers, Jos van Huut en Arnout van Kempfen, vanwege hun grote bijdrage aan het beroep en de beroepsorganisatie in de afgelopen jaren.

In totaal namen ruim 350 leden online deel aan de vergadering. De livestream van de ALV terugkijken kan via nba.nl.

Organisaties en accountants moeten meer aandacht geven aan klimaatbeleid

Het thema CO₂-uitstoot wordt door driekwart van de organisaties en hun accountants niet geagendeerd. Dat blijkt uit onderzoek van de NBA samen met de Rijksuniversiteit Groningen (RuG).

Het onderzoek laat zien dat accountants zich nog beperkt bezighouden met klimaatvraagstukken. Gekeken is in hoeverre externe accountants betrokken zijn bij het realiseren van minder CO₂-uitstoot. Dat onderwerp wordt door driekwart van zowel cliënten als hun accountants niet geagendeerd. Meer dan de helft van cliënten heeft geen CO₂-beleid. Vertaling van CO₂-beleid naar doelen, meten en rapporteren wordt door de respondenten nauwelijks waargenomen.

De meeste accountants zijn persoonlijk wel bezorgd over klimaatverandering. Een minderheid is voorstander van verplichte rapportage en assu-

rance van CO₂-uitstoot. De helft vindt CO₂-beprijzing een geschikt instrument voor terugdringing van die uitstoot.

Meer aandacht nodig

De NBA ziet in de uitkomsten van het ledenonderzoek een nadrukkelijk signaal dat meer aandacht nodig is voor CO₂-reductie, bij zowel accountants als bij hun cliënten. Het onderzoek constateert een afwachterende houding aan beide kanten, terwijl de maatschappij behoefte heeft aan meer inzicht in klimaatprestaties. Accountants voorzien dat hun betrokkenheid hierbij zal toenemen. De beroepsorganisatie wil hen hierin stimuleren en faciliteren.

Begin 2020 presenteerde de NBA al de Publieke Managementletter 'Klimaat is financieel'. "We hielden toen niet voor mogelijk dat de coronacrisis zou leiden tot een - tijdelijke - daling van CO₂-uitstoot", aldus voorzitter Marco van der Vegte. "Maar als we vooruit kijken, weten we dat voor het nakomen van klimaatafspraken structurele en betrouwbare informatie nodig is en nodig blijft de komende jaren." Het rapport *CO₂ onder controle?* is een vervolg op het eerdere onderzoeksrapport *CO₂ staat nauwelijks op de financiële agenda*, dat door de RuG en NBA werd gepresenteerd in 2018. Beide publicaties zijn beschikbaar via nba.nl.

Young profs: 'Technologie maakt werk alleen maar leuker'

Is de accountancy voor jongeren nog wel een aantrekkelijke, vooruitstrevende en innovatieve branche om in te werken? Wat is de invloed van digitale tools op de controle? Daarover ging de NBA in gesprek met vijf young profs van Deloitte, Quintess, KPMG, EY en PwC.

In het gesprek ging het onder meer over de digitale *tools* die kantoren gebruiken en hoe dat de controle verandert. De young profs zijn het er over eens dat data-analyse kwaliteitsverhogend werkt. "Je kunt je aandacht

richten op de echte bijzonderheden. Dan vind je veel zaken waar de klant geen weet van heeft." Die verdieping leidt ertoe dat klanten zeggen dat controleteams de spade dieper in de grond steken. De inzet van technologie maakt het

werk ook aantrekkelijker, vinden de jonge accountants. Als de controle meer en meer wordt geautomatiseerd blijven *professional judgment*, schattingsposten, *going concern* en *frauderisico's* over. "Dat is niet erg. Het maakt het werk alleen maar leuker."

Een uitgebreide weergave van het gesprek met de jonge accountants is opgenomen op het Dashboard Accountancy, dat te vinden is via nba.nl.

NBA Jaaroverzicht 2019

De NBA publiceert, naast het Jaarrapport met de jaarrekening, ook een publiek Jaaroverzicht. In korte berichten met links naar meer informatie wordt op een compacte manier inzichtelijk gemaakt wat de NBA heeft gedaan in 2019. Het Jaaroverzicht is te vinden op nba.nl.

NBA reageert op rapporten CTA en MCA en kabinetsreactie

De NBA heeft begin mei een uitgebreid commentaar gepubliceerd op de eindrapporten van MCA en CTA en de kabinetsreactie naar aanleiding van die rapporten.

Op 14 januari verscheen het derde en laatste rapport van de Monitoring Commissie Accountancy (MCA) en op 30 januari het eindrapport van de Commissie Toekomst Accountancy-sector (CTA). Op 20 maart zond minister Hoekstra de kabinetsreactie op beide rapporten aan de Tweede Kamer, inclusief een pakket maatregelen om tot duurzame verhoging van de controlekwaliteit van accountants te komen.

De NBA reageerde direct bij verschijning al kort op de bevindingen van MCA en CTA. In de formele reactie gaat de beroepsorganisatie meer in detail in op de op de belangrijkste onderwerpen, aanbevelingen en aangekondigde maatregelen.

Over het inzichtelijk maken van kwaliteit via Audit Quality Indicators (AQI's) stelt de NBA dat het cruciaal voor succes is dat de definities, doelstellingen en meting hiervan niet door de sector alleen worden bepaald. Daarbij dient er

ook aandacht te zijn voor proportioneelheid, bijvoorbeeld ten aanzien van de verschillen tussen grotere en kleinere vergunninghouders. Als het gaat om het rapporteren hierover is de beroepsorganisatie graag bereid te onderzoeken of daarvoor het Dashboard Accountancy in een onafhankelijke entiteit kan worden ondergebracht.

Toezicht

De NBA steunt de aanbevelingen van CTA en MCA over de inrichting van het toezicht, waarbij wordt uitgegaan van het concentreren van het toezicht op alle Wta-vergunninghouders bij de AFM. Ook deelt de NBA het uitgangspunt dat bij de uitvoering van dat toezicht de beoordeling van kwaliteitsbeheersings-systemen centraal komt te staan, naast aandacht voor compliance en factoren die van materiele invloed zijn op de kwaliteit.

De NBA is terughoudend over de aanbeveling van CTA en MCA om inzet van forensische expertise verplicht te stellen

bij wettelijke controles. De beroepsorganisatie ziet meer in een risicogerichte aanpak van controles en extra aandacht voor fraude en continuïteit in permanente educatie. De NBA is positief over de aanbevelingen voor het experimenteren met nieuwe structuurmodellen.

Aantrekkelijkheid beroep

Te veel nadruk op compliance kan een negatief effect hebben op de aantrekkelijkheid van het accountantsberoep. Het doorbreken van die negatieve spiraal is heel belangrijk en vraagt van bestuurders en accountants in het veld oog voor het publiek belang, oog voor een goed functionerend team en een kwetsbare opstelling.

De NBA staat positief tegenover een onafhankelijke bestuursvoorzitter (aanbeveling MCA), met dien verstande dat capabele titeldragers (bijvoorbeeld vanuit een rol als commissaris of bestuurder in de publieke sector) niet per definitie uitgesloten zijn. Benoeming van de voorzitter is volgens de NBA een zaak van de ledenvergadering. Ook minister Hoekstra vindt de voorzittersbenoeming iets voor het beroep zelf.

De reactie van de NBA is te vinden via nba.nl.

Vitamine A: drieluik over diversiteit

Het beluisteren waard in de reeks Vitamine A-podcasts: een drieluik over diversiteit.

Accountant.nl is dit jaar gestart met 'Vitamine A', een serie podcasts voor accountants. Vitamine A-host Sven Budding van de NBA maakte als onderdeel van die reeks programma's een drieluik over vrouwelijk leiderschap, diversiteit en inclusiviteit.

Hij sprak daarin met drie gasten: Esther-Mirjam Sent (hoogleraar economische theorie en economisch beleid aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en lid van de Eerste Kamer voor de PvdA), Sandra Lutchman (expert op het gebied van leadership

diversity & inclusion) en Agnes Koops (partner en bestuurder van PwC).

De Vitamine A-podcasts zijn te beluisteren via Apple Podcast, Spotify, Google Podcasts, Pocket Casts, Stitcher, Deezer, Overcast en Tune In. Alle afleveringen zijn daarnaast terug te vinden via de podcast-button bovenaan de Accountant.nl-website.

Dit najaar uw kennis verbreden en klaar zijn voor actuele ontwikkelingen?

Volg dan een cursus bij NBA Opleidingen.

Speciaal
voor u
uitgelicht

Kirsten Heukels

Leergang Profilen als communicatietool

Inzicht in (on)bewuste wijzen van communiceren

Profilen geeft inzicht in wanneer mensen andere spanningen ervaren dan tijdens normaal gedrag. De methode analyseert de combinatie van micro-expressies in het gezicht, lichaamstaal en stemgebruik. De training verschaft je inzicht in meerdere (on)bewuste wijzen van communiceren, zowel bij jezelf als bij anderen. Je vergroot jouw vermogen om te kijken en verbanden te leggen, en kunt dit concreet en praktisch inzetten. Je leert vormen van afwijkend gedrag sneller (h)erkennen en deze te beïnvloeden.

Datum	29, 30 okt, 27 nov of 1, 2 en 22 dec 2020
Locatie	Zaltbommel
Prijs leden / niet-leden	€ 1.750 / € 1.950
PE	18

Jan de Kroon

Controlling voor accountants

Ontdekkingsreis naar de controller met impact!

Controlling voor Accountants is bedoeld voor RA's en AA's die de ambitie hebben door te groeien naar een financieel management- of controllersrol bij een onderneming of instelling. Onderwerpen die aan bod komen zijn: strategie, planning & control en informatiemanagement. De geboden theoretische basis wordt rijkkelijk met praktijktoepassing aangevuld zodat je niet alleen over een goed gevulde gereedschapskist beschikt maar er ook meteen mee aan de slag kunt!

Datum	14, 15, 30 sept, 1, 2 okt 2020
Locatie	Wijchen
Diverse docent	o.a. Jan de Kroon en Barry Derksen
Prijs leden / niet-leden	€ 3.275 / € 3.500
PE	35

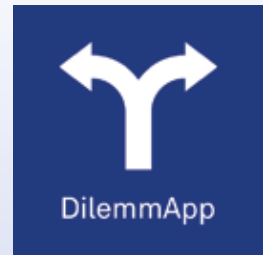
Heeft u vragen? Bel of mail ons, wij helpen u graag! 020 301 03 03 / opleidingen@nba.nl
Bekijk het cursusaanbod op www.nbaopleidingen.nl

Opleidingen

NBA

Van oranje naar blauw

DilemmApp

Vernieuwde 'blauwe versie' nu beschikbaar

De app geeft inzicht in hoe om te gaan met tegengestelde belangen of waarden. Het is een handige tool voor bewustwording.

U ontvangt iedere twee weken een nieuw dilemma. En krijgt feedback op uw keuze door het tonen van de respons van andere deelnemers.

Uw antwoorden geven u een persoonlijk profiel.

Deelname is anoniem.

Ga voor meer informatie en de download naar www.nba.nl/dilemmapp

De app is ontwikkeld door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

Download de app in de App Store of de Google Play Store.
Te gebruiken op smartphone of tablet.

Veel belangstelling voor NBA HELPT-webinars

De reeks NBA HELPT-webinars voorziet duidelijk in een behoefte. De zeven inmiddels gehouden webinars over de steunmaatregelen en andere 'coronazaken' konden rekenen op forse belangstelling.

Meer dan 1.500 leden en andere geïnteresseerden schoven op 11 juni 2020 online aan voor het eerste webinar over de NOW-regeling. Ook de andere webinars, over de mkb-praktijk, audit, accountants in business, fiscaliteiten, fraude en het tweede NOW-webinar werden elk door vele honderden deelnemers bezocht.

De reeks webinars is onderdeel van het NBA HELPT-platform, dat medio maart bij het uitbreken van de coronacrisis is geopend. De webinars zijn ook via dat platform terug te kijken.

Hits en downloads

De HELPT-pagina's op de website van de NBA zijn sinds de openstelling medio maart al zo'n dertigduizend keer geraad-

pleegd. De snel groeiende lijst veel gestelde vragen scoort meer dan tienduizend hits. Meest bekeken thema bij die FAQ's: uitstel van betaling van belastingsschulden. De speciale 'corona-alert' (NBA Alert 42), die tussendoor enkele keren is aangepast aan de ontwikkelingen, is inmiddels ook al zo'n vijftienduizend keer gedownload.

Omdat de NOW-regeling in de praktijk veel complexer blijkt dan aanvankelijk gedacht, en het aantal vragen daarover relatief heel groot is, is de informatie over die regeling inmiddels op een apart deel van de Helpt-pagina's gebundeld. Alle informatie is te vinden via nba.nl/helpt.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van zeven collega's.

- **Willem Bakker RA**, Leusden, overleden 7 mei 2020, 91 jaar
- **Joris Boom RA**, Ooltgensplaat, overleden 19 mei 2020, 95 jaar
- **Willem David van de Kamp RA**, Eindhoven, overleden 18 november 2019, 88 jaar
- **Herman Bernard de Mare RA**, Amstelveen, overleden 6 mei 2020, 89 jaar
- **Gerrit Verstege RA**, Almelo, overleden 21 april 2020, 94 jaar
- **Hendrik Gerrit Willem Visschers RA**, Heerde, overleden 3 april 2020, 73 jaar
- **Laurentius Henricus Dingenus van 't Westende RA**, Heemstede, overleden 1 april 2020, 68 jaar

IN HERINNERING

Peter van 't Westende

(21 augustus 1951 – 1 april 2020)

Registeraccountant Peter van 't Westende, geboren in Haarlem en uiteindelijk wonend in Heemstede, werkte binnen KPMG Financial Services voor de financiële sector. Een hardwerkende accountant, die eerder lid was van het bestuur van het KPMG pensioenfonds. Mede dankzij hem kunnen KPMG'ers van destijds rekenen op een goed pensioen met vaste indexatie, benadrukken zijn vroegere collega's.

Zij roemen zijn liefde voor het accountantsvak, zijn wil om kennis door te geven en om het goede te doen. Hij was binnen KPMG een mentor voor veel jonge accountants. Een fijne collega, praktisch, kundig en zeer behulpzaam; iemand die voor iedereen klaar stond en bij wie het glas altijd half vol was. Bruisend van energie en een echt 'mensenmens'. Peter stond daarnaast bekend om zijn vele grappen en grollen en zijn voorliefde voor een zelfgerolde sigaret. Dat hij nu weer terug is bij zijn geliefde Carla Fokker geeft troost, zo valt te lezen op zijn digitale condeleanceregister.

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Uitzoomen

*Thuis heb ik nog een toegangkaart
het laatst gebruikt in de maand maart.*

De coronacrisis en drie maanden afwezigheid van kantoor inspireerden muziekminnende NBA-collega Sven Budding (bekend van de podcasts op onze site) tot een fraaie eigen versie van 'Het dorp', het beroemde lied van Wim Sonneveld. Het begint zoals hierboven en de melancholie druipt er vanaf. Alleen te vinden op het NBA-intranet.

Die weemoed snap ik helemaal. Ik weet niet hoe het met u zit, maar ik ben er wel een beetje klaar mee. Die dagelijkse beeldschermen vol collega's gekleed in een t-shirt of een hoodie, donker aftekenend tegen het raam erachter, of half in beeld, of qua beeldkwaliteit de indruk gevend alsof hun webcam eigenlijk een aardappel is. Ik heb het wel gehad met al die zoomsessies, die webinars, die MS Teams-overlegjes, die een-op-eentjes via het beeldscherm. Gesloopt ben je na zo'n dagje beeldbellen, waarbij je tussendoor je tienerdochters probeert te motiveren iets aan hun digitale huiswerk te doen.

Ik smacht naar een potje zwetsen naast een grommend koffieapparaat, naar een gezellige lunch met collega's. Naar een slagroomtaart vanwege een jarige; een taart die je gewoon samen opeet, in stukjes gesneden met één

mes, zonder handschoenen of mondkapjes of desinfecterende sprays. En met drie dikke zoenen vanwege de bereikte leeftijd. Ik ben wel weer toe aan die begroeting door een vriendelijke receptioniste, aan de wandeling door het kantoorpand.

Opeens blijkt dat allemaal minder efficiënt en eigenlijk niet meer nodig, want we kunnen prima vanuit huis ons werk doen. Opheffen of omvormen dat dure kantoor, roepen de rekenaars. Bij veel financials maakt de rekenmachine al overuren. Weg met dat wagenpark, die ondersteunende functies, dat tijd vretende gezwam aan de vergadertafels. Allemaal onzin, dit werkt toch best zo? Inmiddels staan de media er vol van, van zulke verhalen; inclusief de eerste ondernemingen die hun huur al hebben opgezegd en de kantoorinventaris dumpen bij het grofvuil.

Natuurlijk, de coronacrisis is een stevige *wake-up call* voor onze samenleving. Het is in al zijn gruwelijkheid ook een aanjager van innovatie en creativiteit. Petje af voor al die ondernemers die razendsnel inspeelden op een totaal andere omgeving. Die alles op alles zetten om hun mensen aan het werk te houden. En er kan heel veel prima online. Maar de

volgende slag is die van de efficiency. Staan al die glazen kantoren aan de Zuidas straks leeg? Halveren we onze vierkante meters kantoorruimte en richten we de rest in als multifunctionele ontmoetingsplek, voor de momenten dat wel persoonlijk contact nodig is? En de rest van de tijd dan vanuit huis, tikkend en zoomend aan je keukentafel? Is het nieuwe normaal straks dat we elkaar niet meer regelmatig in levende lijve hoeven te zien? De mens is een sociaal dier, laten we dat niet vergeten. Mensen om ons heen inspireren, dragen bij aan onze levensvreugde.

Ik verlang bijna terug naar de gemeenschapszin bij de start van de *lockdown*, toen we allemaal bang en stil binnen zaten. Toen we vanuit onze tuinen en balkons klaptten voor de helden in de zorg. Toen we met miljoenen voor de buis zaten op dinsdagavond, als De Premier, ondersteund door de verleidelijke handgebaren van prinses Irma, de jongste stand rondom onze 'intelligente' opsluiting bekendmaakte. Ik verlang terug naar de tijd dat we naar ons kantoor verlangden. Ik ben uitgezoomd. ←

Hoe weet u straks of een opleider rijp is voor uw PE-portfolio?

Als accountant krijgt u te maken met een nieuw PE-systeem. Daarin staan het leerresultaat en de toepassing op de werkplek centraal. Een 'op output gebaseerd' systeem dus. In de nieuwe opzet stelt u zélf uw PE-plan op voor het verwerven van gewenste kennis en skills. In de praktijk zal lang niet alles 'on the job' of door zelfstudie zijn te leren. Externe 'input' blijft nodig in de vorm van opleidingen en cursussen voor het theoretische referentiekader en specialistische onderwerpen.

Een Cedeo-erkenning is vertrouwd en biedt houvast

Maar hoe maakt u een verantwoorde keuze uit het enorme aanbod? Simpel: check of de aanbieder een Cedeo-erkenning heeft. Cedeo is al jaren verantwoordelijk voor de audit van het cursusaanbod aan accountants. De betere opleiders zijn dus al Cedeo-erkend. Dat betekent dat minimaal 80 procent van hun klanten 'tevreden tot zeer tevreden' is over de kwaliteit en de dienstverlening. Die erkenning is gebaseerd op kritisch klanttevredenheidsonderzoek, dat elke twee jaar herhaald wordt onder uw vakgenoten. Een betere aanbeveling is er niet.

Kijk op cedeo.nl/aanbieder voor alle opleidingsinstituten met een Cedeo-erkenning.

Een diploma of certificaat van een Cedeo-erkende opleider:
Goed voor uw PE-portfolio, goed voor uw cv.

cedeo*
*herkent kwaliteit

Wie vertelt jou wat over accountancy?

Online nascholen met PE-Academy

- ✓ Ruim 260 cursussen van hoge kwaliteit
- ✓ Vooraanstaande docenten
zoals: dr. B. Kamp RA., mr. C.W. van Vilsteren
en mr. H.A. Elbert
- ✓ Online PE-portfolio tool

Zomeractie

Sluit nu een jaarabonnement af en ontvang tijdelijk een
Sony noise cancelling koptelefoon of **eenmalig € 100,- korting***

www.pe-academy.nl/accountant-zomer

*Actievoorwaarden van toepassing

Profiteer nu
van onze
zomeractie

Online nascholing
voor Accountants